І чужому научайтесь, Й свого не цурайтесь . . . — Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 148. ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 3-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1957 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 148. VOL. LXIV.

УХВАЛЕНО ПОПРАВКУ ПРО СУДИ ПРИСЯЖНИХ В ЗАКОНОПРОЄКТІ ПРО ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА

Вашинґтон. — Сенат 2-го серпня прийняв більшістю 51-го до 42-ох голосів поправку про суди присяжних в урядовому законопроєкті про оборону громадянських прав. За цією поправкою голосувало 39 демократів і 12 республіканців а проти неї були 33 республіканці і 9 демократів. Вислід голосування вважають великою перемогою південних демократів, до яких приєдналися західні ліберальні демократи і традиціоналісти республіканці під проводом сенатора Линдона Б. Джансона. Сенатор Вільям Ф. Новленд очолював тих республіканців, які підтримували урядовий проєкт про те, щоб за провини проти порушення права голосу судили звичайні федеральні суди, а не суди присяжних. До цих республіканців приєдналися і 9 демократів. Це вже друга поразка уряду в справі законопроєкту про громадянські права, бо недавно Сенат більшістю 52 до 38 голосів скреслив з урядового законопроєкту той пункт, в якому говорилося про те, щоб федеральні суди могли наказувати здійснювати спільні школи для білих і кольорових дітей. Поправку про суди присяжні прийнято після завзятої дискусії, яка тривала майже 14 годин і яка закінчилася 19 мінут після півночі з четверга на п'ятницю. Віце-президент Ричард М. Ніксон заявив після ухвалення поправки про суди присяжні: „Це є один із найсумніших днів в історії Сенату, бо це було голосування проти права голосу". Палата Репрезентантів вже давно ухвалила урядовий законопроєкт. Тепер ще Сенат має вирішити той пункт з цього законопроєкту, який відноситься до організації окремої федеральної комісії, що мала б право покликувати свідків в справі порушення закону про громадянські права, і той пункт, який говорить про створення окремого відділу при департаменті, який мав би дбати про здійснювання цього закону. Якщо Сенат ухвалить законопроєкт про громадянські права, а це виглядає на зовсім можливе після ухвалення двох поправок, то тоді обидва законопроєкти, ухвалені в сенаті і в Палаті Репрезентантів, мусять бути узгіднені на спільній конґресовій конференції, складеній із сенаторів і конґресменів. Існує така можливість, що конґресмени не погодяться на зміни Сенату, і тоді законопроєкт про охорону громадянських прав не був би ухвалений на цьогорічній сесії Конґресу. При ухвалюванні цього законопроєкту грають ролю президентські вибори в 1960 році. Демократи з північних стейтів підтримують урядовий законопроєкт, але вони не хочуть гостро виступати проти південних колеґ, щоб не доводити до розколу в партії.

СЕНАТ ПРИЙНЯВ БЮДЖЕТИ ДЕПАРТАМЕНТІВ ОБОРОНИ І СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Вашинґтон. — Відклавши затяжну дискусію над законопроєктом про громадянські права, Сенат приспішив прийняття законопроєктів про бюджети департаментів оборони і сільського господарства, щоб уможливити цим дальше функціонування мілітарних установ і виплату платень офіцерам, воякам й урядовцям збройних сил. Пройнято ці бюджети щойно після попередження уряду, що він не бере відповідальности за наслідки, спричинені припиненням асиґнувань, конечних для безперервного й успішнього діяння всього мілітарного апарату. Бюджет департаменту оборони прийнято у висоті 33,789,850,000 долярів, значить на 2,368,150,000 менше, як цього домагався президент А й з е н г а в е р. Для запляннованої департаментом сільського господарства програми фармерської допомоги ухвалено 3,666,543,757 дол., значить, на 298,902,860 долярів менше, як це пропонував уряд. Законопроєкт про закордонну допомогу вирішено відіслати для узгіднення до спільної комісії представників Сенату і Палати Репрезентантів. Пресовий секретар Президента Джеймс Гаґерті заявив, що уряд задоволений приспішенням ухвалення згаданих бюджетів і висловив сподівання, що Сенат полагодить скоро теж інші, запропоновані урядом законопроєкти, зокрема такі, як в справі бюджетів Комісії Атомової Енерґії, закордонної д о п о м о г и й Адміністрації Дрібних П і д п р и є мців. Сен Морз, який припинив був своїм спротивом ухвалення бюджетів оборони і сіль. господарства, тепер підтримав прийняття цих бюджетів під час голосування в Сенаті.

Ґватемальський президент хоче продовжувати приязні зв'язки із ЗДА

Ґватемаля. — Новий президент Ґватемалі Луїс Артуро Ґонзалес Льопез під час своєї першої пресової конференції заявив, що його уряд старатиметься продовжувати ті приязні зв'язки, які єднали його країну із ЗДА за президентури п о л к о в н и к а Карльоса Армаса. Ґватемаля дістала від ЗДА 68,000,000 долярів від 1954-го року, коли скинено режим прокомуністичного президента Арбенза Ґузмана. На цю суму склалися такі американські дари: 35,800,000 долярів готівкою, 3,800,000 долярів в формі транспорту пшениці, 5,900,000 долярів в формі технічної допомоги, і 22,300,000 долярів на докінчення будови міжамериканської автостради. Новий президент заявив, що він обговорить справу Ґватемальсько-американських взаємин із своїм амбасадором у Вашинґтоні Хозе Луїсом Крузсалязаром. Конґресова Бюджетова Комісія має вирішити, яку дальшу допомогу мають ЗДА дати Ґватемалі. В цій справі мають зізнавати на конґресовій комісії представники державного департаменту. Новий ґватемальський президент обіцяє конституційний уряд, хоч деякі військовики домагаються, щоб в країні урядувала військова хунта.

На Мадярщині виарештовують духовників

Будапешт. — Комуно-мадярське міністерство внутрішніх справ офіційно повідомило про арештування „більшої групи к о н т р-революційних духовників", однак не подало ані докладного їх числа, ані тим паче всіх імен. Головним оскарженим і найдовше арештованим є секретар кардинала Міндсенті, о. Альберт Турчані. Мадярські комуністи закидають йому, що він „на чолі к о н т р - революціонерів грабував бюра департаменту віроісповідних справ". „Приказ до грабування" видав йому — за текстом комуно-мадярського оскарження — сам кардинал Міндсенті. Арештованим духовникам закидається друкування і поширювання летючок проти існуючого комуністичного режиму, активну участь в жовтневій революції, постачання харчів революціонерам і переховування їх після здавлення революції. Сам міністер Ґіорджі Марошан признав факт численних арештувань, заявивши: „ми арештуємо тих, на яких свої надії покладають закордонні промотори контрреволюції". К о муно-мадярський уряд при помочі архиєпископа Йосифа Ґреса створив „льояльну" псевдо-католицьку організацію, яка співпрацює з режимом, себто підпорядковується йому і сіє деморалізацію серед вірних Католицької Церкви на Мадярщині. Кардинал Міндсенті перебуває далі в будинку американської амбасади.

Створено першу дирекцію міжнародної атомової аґенції

Об'єднані Нації. — Міжнародна Аґенція для Атомової Енерґії вибрала перших 13 членів першого свого постійного управління. Її становить так звана Рада Губернаторів, яка складається з 23-ох членів. Тепер обрано 13 членів за дуже складними приписами статуту. Ото ж треба вибрати 5-х „губернаторів", як репрезе н т а н т і в країн найбільш розвинених щодо продукції атомового матеріялу, двох членів від „інших продуцентів", одного з країни з великим технічним досвідом і 5-ох за географічними критеріями. Обраними стали рипрезентанти таких країн: ЗДА, СССР, Англія, Франція, Бразилія, Індія, Японія і Південна Африка. Ще десятьох неділка, коли приступлення членів того управління виберуть загальні збори Аґенції, призначені на 1 жовтня ц. р. у Відні. Міжнародна Аґенція Атомової Енерґії стала дійсністю від минулого по... Чехословаччина, Австралія Канада, Швеція, Португалія, до неї ЗДА затвердив на відповідному документі своїм підписом през. Айзенгавер після ратифікації Конґресом. В основному статуті сказано, що Аґенція починає діяти тоді, коли найменше 13 держав ратифікують своє членство в ній, а між ними три держави з-поміж ЗДА, СССР, Аглії, Франції і Канади.

ДОЛЛЕС ЗАКІНЧИВ У ЛОНДОНІ РОЗМОВИ ПРО РОЗЗБРОЄННЯ

З'ЯСОВУВАННЯ ЗАХІДНІХ ПОЗИЦІЇ В СПРАВІ „ВІДКРИТОГО НЕБА" ТРИВАТИМЕ ДВА ТИЖНІ

Лондон. — Державний секретар Дж. Ф. Доллес закінчив свої основні наради з міністрами закордонних справ Англії Селвайном Ллойдом і Франції Християном Піно у справі роззброєння та в найважливіших інших міжнародних справах і призначив був свій виїзд з Лондону до Вашинґтону на п'ятницю 2-го серпня ц. р. В тому дні мало відбутися ще засідання конференції роззброєння, але мабуть, щойно в наступному тижні голова американської делеґації на названій конференції, Геролд Стассен, почне з'ясовувати західній плян в справі інспекції летунством та встановлення наземної контролі. Щоб з'ясувати весь той плян, треба буде на це найменше двох тижнів — твердять часописні вістки, при чому теж це тільки база для дебат, у ході яких треба буде виснити різні подробиці. Гадають, що після того, як Стассен закінчить з'ясовувати західній плян міжнародної контрольної системи, прийде перерва в Лондонській конференції, щоб дати час большевикам нарадитися. Покищо західня преса ставиться скептично до питання щодо згоди Москви на західній плян. По суті, то цей плян передбачує два обшири для інспекції летунством: один із них охоплює полярний круг, підбігунові околиці, Аляску, Алеутські острови, східній Сибір, Камчатку і Курильські острови. Другий обшир, стратегічно найважливіший, охоплює практично всю Европу, від західніх берегів Ірляндії по Урал. Прийнято принцип, що властиво ніодна держава не може відмовитись, щоб всю її територію перевірювала контрольна комісія. Однак тут насувається багато сумнівів, які ще не з'ясовані. Так напр. німці звернули увагу, що коли наземну контролю переводитимуть совєтські військові комісії, то у практичному висліді такої їхньої „контрольної діяльности" буде накинена Західній Німеччині повна демілітаризація і невтралізація. Якщо ж міжнародні контрольні комісії будуть національно мішані, тоді не з'ясовано ще, хто має становити їх склад. Конференція роззброєння, яка насправді є Підкомісією Об'єднаних Націй для справ роззброєння і мала до 1 серпня представити свій звіт, рішила вислати тимчасове звідомлення „для внутрішнього вжитку" Комісії для справ роззброєння при Об'єднаних Націях та продовжувати свої наради.

Бунтарі проти арабського султана обвинувачують Англію в „аґресії"

Каїро. — Духовний лідер арабів з султанату Оману, на південно-східньому шпилі арабського півострова, іман Халіб бен Алі, якого ворожнеча з тамошнім султаном, що має Союз з Англією, спричинила інтервенцію англійського летунства в користь султана, звернувся з закликом до всіх азійських і африканських країн, які брали участь в Бандунґській конференції в 1955 р., щоб вони припинили англійську „аґресію". Халіб бен Алі має в Каїро свого репрезентанта, який ніби дістав відповідну депешу від імана (духовного лідера) з Оману, в якій той закидає англійцям, що вони своїм бомбардуванням фортів ворохобників — „вбивають старих людей, жінок і дітей". Англійці рішуче заперечують, наче б узагалі їхні летунські атаки мали іншу ціль, як тільки „демонстрацію сили" і наче б вони принесли найменші людські жертви. Все ж, ворохобницький рух проти про-англійського султана Саїда бін Таймура, видно продовжується, бо газетні вістки говорять про похід султанового війська, яке нараховує 1,200 вояків, проти зворохоблених племен. Однак ті ж вістки твердять, що тамошні відносини виключають успіх всякої такої військової акції, якщо не буде підтримана місцевим кочівним населенням. Тому, що на терен султанату Мускату й Оману далі не мають доступу закордонні журналісти, часописи не можуть з'ясовувати ситуації. Англійський командант наземних військ на Середньому Сході, ген. Джофрі Бери, полетів із своєї головної кватири на Кипрі з групою своїх старшин до Оману, де він конферував з англійським резидентом Бернардом Борровсом, віце-маршалом летунства Лоренсом та султаном, після чого вернувся літаком на Кипр. В головній кватирі Об'єднаних Націй в Ню Йорку нараджувались представники різних азійських і африканських держав, як їм поставитись до цілої цієї історії.

Президент за довготермінову допомогу закордонові

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер закликає Конґрес, щоб ухвалив видатки на довготермінову позику закордонним країнам, бо ті держави, які недавно стали вільними, можуть втратити свою волю, якщо не дістануть догосподарств
помоги для розвитку своїх господарств. Сенат ухвалив видатки на довготермінову допомогу закордонові в формі позичок, але Палата Репрезентантів скреслила той пункт з урядового законопроєкту. Різниці між ухваленими законопроєктами в обох палатах має узгіднити окрема конференція, складена з конґресменів і сенаторів. Президент ще раз підкреслив, що взаємна допомога між вільними країнами є „найважливішою умовою безпеки ЗДА". Айзенгавер підкреслив, що краще допомагати чужим країнам при допомозі позичок, як подарунків, як це було досі. Коли б всі американці знали, яке велике значення для ЗДА має фінансова допомога для закордонних держав, то вони напевно підтримали б урядовий законопроєкт в цій справі.

Палата Репрезентантів ухвалила законопроєкт про електрівню на Ніяґарі

Вашинґтон. — 1-го серпня Палата Репрезентонтів більшістю 313 до 75 голосів прийняла законопроєкт про побудову електрівні на ріці Ніяґарі. Цю електрівню, потужности двох мільйонів кіловатів, будуватиме аґенція нюйоркського стейту — стейтова управа електрівень, яка, згідно з законом, має дістати на це дозвіл Федеральної Комісії для Справ Електрівень. Гроші даватиме федеральний уряд, а Палата Репрезентантів уповажнила уряд видати на цю ціль 600 мільйонів долярів. Цей законопроєкт переслано до Сенату.

Президент Батіста припинив діяння конституції на 45 днів

Гавана, Кубинська Республіка. — Уряд президента Батісти 1-го серпня припинив діяння конституції на протяг 45 днів. Про це рішено на надзвичайній раді кабінету міністрів, яку скликав президент після того, як в місті Сантіяґо почався загальний страйк, що спаралізував все життя в ньому. Робітники почали страйкувати після похорону Франка Апіса, який мав бути „військовим мозком" повстанців із району Сантіяґо. Апіса вбила поліція під час збройної боротьби. В похороні взяло участь 5,000 осіб, а приглядалося похоронному походові 50,000 людей. Сантіяґо лежить в тій східній провінції, в якій під проводом Фіделя Кастро оперує група повстанців проти теперішнього уряду. Одночасно кубинський уряд висловив своє невдоволення з американського амбасадора Ірла Е. Т. Смита, який виїхав до Сантіяґо і там на пресовій конференції говорив „про надмірну акцію поліції". В окремому комунікаті з президентського палацу наводиться слова сенатора Хозе Ґонзалеса Суенте, який заявив, що американський амбасадор поводився так, як не повинен діяти чужий амбасадор в самостійній державі.

ПОЧАЛИСЯ 4-ті КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка, Керґонксон, Н. Й. — Минулого четверга, 1-го серпня, відкрито на цій оселі Українського Народиго Союзу 4-ті з черги курси українознавства, з о р г а н і зовані Культурною комісією УНСоюзу під педагогічним протекторатом Українського Вільного Університету. На цьогорічні курси зголосилось найбільше за весь час їх існування, бо аж 37 курсантів, в тому числі 20 дівчат. Між курсантами є п'ятеро, які зовсім не знають української мови, інші володіють нею більше або менше задовільно. Учителями на цьогорічних курсах є: проф. д-р В. Стецюк та проф. Ів. Близнак. Відкриття курсів минулого четверга попереджене було Богослуженням, яке відправив о. М. Кулинич, виголосивши відповідну проповідь. Після того курсанти та деякі гості зібрались у Конференційній залі, де формальне відкриття курсів довершив голова УНСоюзу п. Дмитро Галичин. До курсантів, крім нього, коротко промовили обидва вчителі, проф. Стецюк та проф. Близнак, і ред. А. Драган. Управитель Союзівки п. Данило Слободян вияснив курсантам правильник їхньої поведінки під час побуту на оселі, а п. Й. Лисогір, кол. голова Товариства Українських Професіоналістів, передав кожному курсантові від імени теперішнього голови цього Товариства п. Євгена Волошина по примірникові виданої Ліґою Української Молоді Північної Америки англомовної книжки „Українське Мистецтво". З-поміж гостей промовив коротко п. С. Дембіцький, який сам 40 років тому навчав українознавства народжену вже тут українську ґенерацію. У програму курсів цього року, як і попередніх років, входить навчання української мови, літератури, культури, історії, географії та всього того, що належить до засягу українознавства.

СТВОРЕНО ЕКЗАРХАТ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ В АНГЛІЇ

Едмонтонські „Україн. Вісті" з 29 липня ц. р. подали таку вістку: „Апостольський Престіл створив окремий Екзархат для католиків українського обряду, що живуть на терені Англії. Екзархом назначений В е с т м інстерський архиєпископ Преосвященний Дж. Ґодфрі. Таку вістку приніс ватиканський „Ль'Оссерваторе Романо" (19 липня)."

СССР шантажує уряд Аденауера справою німецьких поворотців

Бонн. — Західньо-німецький уряд перервав переговори з Совєтським Союзом про нав'язання консулярних і поширення торговельних взаємин та про приспішення репатріяції німецьких громадян з СССР. Саме ця остання справа стала причиною перервання переговорів, які неповна два тижні тому розпочались в Москві. Туди виїхала була 25-членна західньо-німецька делеґація під проводом д-ра Рудольфа Ляра. Переговори велись в двох комісіях: в економічній, яка мала зайнятись справою відкриття німецьких консулятів в СССР і совєтських в Зах. Німеччині та договору про товарообмін між тими двома державами, який вимагав би таких консулярних аґенцій. Тим часом представник Совєтів в політичній комісії, Владімір С. Семйонов, заявив, що в СССР є всього жменя німців і їх поворот до Німеччини міг би поладнати Червоний Хрест, ото ж властиво нема про що говорити. Однак німці твердять, що большевики затримують ще коло 80,000 силою після війни вивезених німців. І тому, на знак демонстрації проти большевицького становища, західньо-німецький уряд відкликав д-ра Рудольфа Ляра з Москви до Бонну „для консультації", залишивши покищо всіх інших членів делеґації в Москві. Німецькі часописи здогадуються, що большевики шантажують німецький уряд, хотячи вимусити на ньому поважні уступки в ділянці господарській за звільнення німців з Совєтів. Міністер фон Брентано заявив, що д-р Ляр вернеться в наступному тижні до Москви, щоб продовжувати переговори.

Міністер фінансів Франції погрожує димісією

Париж. — Після трьох багатогодинних засідань французької ради міністрів над справою фінансової кризи у Франції, міністер фінансів Фелікс Ґейляр заявив, що на випадок остаточного відкинення міністрами його проєкту драстичних ощадностей в державному бюджеті він зголосить димісію. У практиці це означало б кризу цілого уряду, тим безнадійнішу, що — за твердженням економістів — кожний новий міністер фінансів мусів би запропонувати те саме. Ґейляр домагається зменшити бюджет на 600 більйонів франків, себто на 1,700,000 долярів, при чому ця сума охоплює 60 більйонів франків, призначених на соціяльну опіку. Очевидно, що соціялістичний уряд не хоче на це погодитися. Однак Ґейляр твердить, що без таких ощадностей не можна буде припинити інфляції і він не матиме підстави для своєї подорожі до Америки за кредитами. Ситуація Франції катастрофальна внаслідку великого заборгування за кордоном, що постало з дефіцитів у закордонній торгівлі. Тому Ґейляр пропонує драстично обмежити імпорт та водночас збільшити різними засобами експорт.

Зміни в адміністративному поділі України

У червні місяці наказом Верховного Совєту Української ССР переведено—в зв'язку з запровадженням нової системи економічного управління і створення т. зв. економічних районів — зміни в адміністраційному поділі України. Згідно з цим наказом зліквідовано по окремих областях такі райони, приєднавши їх до інших районів: в Кіровоградській області — Тишівський район, у Миколаївській області — Широколанівський район, в Одеській області — Чорнянський район, в Сумській області — Дубов'язівський, Миропільський, Синівський та Штепівський райони, в Дрогобицькій області — Хирівський район, в Станиславівській області — Вигодський, Жовтневий, Кутський, Печеніжинський і Чернелицький райони, а в Львівській області — Брюховицький, Краковецький і Немирівський райони.

В АМЕРИЦІ

● **В Ню Йорку** переводять реєстрацію виборців, яка матиме важність до часу, поки виборець не змінить мешкання. Всі особи, які мають право голосування, повинні зареєструватися вже тепер, щоб не втратити права при всіх виборах, які в і д б у в а т и м уться в Ню Йорку.

● **В Ню Йорку** заарештувано 4-ох юнаків за участь в бійці, під час якої важко поранено ножами двох осіб. Поліція цілу ніч патролювала в районі „Вашинґтон Гайтс", де мала відбутися бійка між двома шайками — „Джестерсами" і „Єгипетськими королями". До цих шайок належать як чорні, так і білі юнаки.

● **Американський і бразилійський уряди** підписали угоду, згідно з якою ЗДА передадуть Бразилії таку кількість урану — 235, якої вистачить для продукування атомової енерґії на 25-ох років.

● **Уряд Домініканської республіки** наказав залишити країну 10 американським місіонерам секти „Свідки Єгови". Якщо вони не виїдуть добровільно, то їх депортують.

● **В Ню Йорку** отруїлося 55 осіб „курячою салатою" (чікен салад) фірми „Горн енд Гардарт" (Західня 50-та вулиця, ч. 600). Встановлено, що бактерії до цієї салати занесли два робітники, які працювали в цій фірмі.

● **В республіці Чіле** шаліє інфлюенца, на яку вже захворіло мільйон осіб. На щастя, ця пошесть проходить легко, бо досі померло тільки 6 осіб.

● **У Санта Барбара,** Каліфорнія, невідома особа в листі до поліції погрожувала отруїти міські збірники води, якщо не дістане 25,000 долярів. Поліція охороняє збірників, а аґенти ФБІ розшукують злочинця.

● **49-річний Луїс Сілвер,** що збирав добровільні пожертви під час проповідей протестантського проповідника Біллі Ґрегема в Ню Йорку, вкрав 491 доляр. Поліція заарештувала злодія, але Ґрегем попросив його звільнити і запропонував йому фінансову допомогу. Сілвер продовжує працювати як впорядчик під час проповідей Ґрегема.

● **У Бронксі,** Ню Йорк, виявкрито наркотичну рослину марійону, яка росла в дикому стані в саду. Оцінено її на 100,000 долярів. Гадають, що насіння цієї рослини заніс вітер.

У СВІТІ

● **Комуно - китайський уряд** розтрубів через радіовисильню в Пейпінґу про „викриття протидержавної змови" і арештування 5-х „змовників" у провінції Тсінґ-гай. Між арештованими — два урядовці компанії для торгівлі яриною. Їх буцімто приловлено на друкуванні в підпільній друкарні протикомуністичних летючок.

● **На судовій розправі** в столиці Йорданії, Аммані, проти 14-х змовників, що підготовляли повалення режиму короля Гуссейна, один із свідків заявив, що капітан Назір Ахмед Рашід вербував до змови старшин і вояків, запевняючи їх, що на випадок, коли б королеві Гуссейнові поспішив на поміч сусідній Ірак, то війська Совєтського Союзу вмаршують до Іраку, а водночас Єгипет заатакує І з р а ї л ь. Єгипетська преса твердить, що вся змова проти Гуссейна — це була „інтриґа американців".

● **Єгипетський уряд** поставив на „чорний список" данський корабель „Бриґітте Тофт", який в цьому місяці перевіз вантаж рижу з Сіяму до Ізраїлю. Єгипет перепустив був той корабель через Суецький канал, але відтепер користуватись йому каналом заборонено.

● **24 православних духовники і монахи,** яких понад рік тримають в англійському кацеті на Кипрі, не представляючи акту оскарження, вдруге впродовж шістьох тижнів розпочали голодовий страйк. Англійці запроторюють до кацету всіх запідозрених в приналежності до підпільної організації кипрських греків ЕОКА чи у зв'язках з нею. Місяць тому ув'язнені духовники припинили були страйк після того, як англійці пообіцяли розглянути цю справу, але цього й досі не сталося.

● **Голляндська** кол. королева Вільгельміна, яка 9 років тому зреклася престолу на користь своєї доньки, теперішньої королеви Юліяни, — важко хвора. В офіційному комунікаті сказано, що причиною її недуги є старість. Вона має 77 років.

● **В і в і є н Л е й,** славетна фільмова зірка й дружина найвидатнішого англійського драматичного артиста Л о р е н с а Олівієра, веде палку кампанію проти перебудови історичного театру Ст. Джеймса на бизнесовий будинок. Між іншим вона почала голосно протестувати з ґалерії слухачів палати лордів проти нищення театру. Парляментарна сторожа видалила її, але наступного дня вона прийшла на чолі походу демонстрантів перед парлямент. Винстон Черчил вислав їй листа, в якому осудив методи її кампанії, але — долучив до листа чек на $1,400 в користь театру.

● **У Туреччині** в останній вівторок пасажирський автобус впав на шляху між Стамбулом і Ідірне у висохле річище, розбився і загорівся. Згинуло 20 осіб, а 23 важко ранені.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

АРГЕНТИНА НА РОЗДОРІЖЖІ

Вибори до Установчого Зібрання, що відбулися в Арґентині у неділю 28 липня ц .р., дали у своєму результаті цікаву картину розподілу політичних сил і тенденцій у цій країні. Згідно із своїм вислідом ці, проведені вперше від 1948 року у цілком свобідних умовах, вибори виявили, що населення Арґентини поділене в основному на три великі, майже рівнорядні політичні сили.

Зареєстрованих, значить, управнених до голосування виборців було 9,726,529. З того числа голосувало тільки 7,982,900, отже 1,744,729 виборців утрималось від голосування, не зважаючи на те, що в Арґентині існує закон, який зобов'язує голосувати під час виборів і позбавляє виборчих „абстинентів" різних привілеїв у державному й суспільному житті. Але й з-поміж тих, що брали участь у виборах, значить з 7,982,900 виборців, 2,063,000 арґентинців віддало чисті картки, демонструючи тим свої симпатії чи приналежність до пероністської партії.

У виборах брало участь аж 16 політичних партій, не враховуючи пероністської, бо вона є забороненою і не могла леґально брати участи в них і ставити своїх кандидатів. З тих 16 партій тільки дві — народні радикали під проводом Бальбіна і крайні радикали під проводом Фрондізі — мають якусь більшу вагу та значення. Перші з них здобули 77 мандатів, а другі 73. Решту 55 мандатів поділили поміж себе всі інші 14 партій, здобувши від одного до 12 мандатів. Усі ці 14 партій поділилися на дві рівні частини і стоять своїми політичними тенденціями за однією з головних партій, значить, або за народних радикалів або за крайніх радикалів. Політичне обличчя обидвох груп визначає їхнє ставлення до справи проєктованої урядом зміни конституції з 1853 року, передусім в напрямку обмеження екзекутивної влади. Народні радикали разом з соціялістами (12 мандатів), християнськими демократами (7 мандатів), демократами (9 мандатів), прогресивними демократами (7 мандатів), комуністами (4 мандати) і консерватистами та незалежними (по 1 мандатові) заявляються за реформою конституційного ладу, і дуже можливо, що з допомогою більшости їм поведеться перевести і зміну конституції і вибори в лютому 1958 року. Проти будь-яких реформ виступають дуже рішуче крайні радикали, партія яскраво націоналістична, що до неї пристало багато прихильників Перона. З крайніми радикалами солідаризуються дальші дрібні арґентинські партії, такі, як народні консерватисти (3 мандати), ліберальні демократи (3 мандати), юнійні федералісти (3 мандати), зблоковані радикали (2 мандати), дві партії праці і робітнича партія (по 1 мандатові). Цей другий бльок диспонуватиме в цілому 87 мандатами проти 118 мандатів першого, проурядового, бльоку.

Уряд ген. Арамбуру задоволений з висліду виборів і сподівається перевести успішно не тільки зміну конституції та лютневі вибори на президента й інших членів уряду, але й устабілізувати остаточно справжній демократичний лад у країні. Однак досягнути цього не буде легкою справою передусім з огляду на наявність сильного і здисциплінованого пероністського руху.

Загроза для запляннованих урядом реформ і для встановлення обраного народом демократичного уряду в Арґентині лежить передусім у можливості об'єднання крайніх радикалів з перонівцями під час виборів у лютому 1958 року. Якщо провідник крайніх радикалів Фрондізі досягне порозуміння з проводом перонівців і доб'ється того, що перонівці та їхні прихильники підтримають своїми голосами його кандидатуру на президента Арґентини, то він може дуже легко здобути вирішну перемогу у виборах. Прийшовши до влади, Фрондізі, як уже тепер він сам заявляє, дозволить вернутися Перонові до Арґентини і леґалізуватись пероністській партії. В такій ситуації всі зусилля, заходи та реформи ген. Арамбуру і демократичних кіл будуть зведені нанівець і Арґентина опиниться знову, скорше чи пізніше, під диктаторським режимом. Коли правда, як твердить сьогодні пероністська преса в Арґентині, що пероністи диспонують голосами не тільки тих, які здержалися від голосування, і тих, які віддали чисті картки, але й яким мільйоном голосів з-поміж крайніх радикалів та їхніх прихильників, тоді вигляди для стабілізації демократичного режиму в Арґентині досить сумнівні.

З цього погляду найближчих шість місяців в Арґентині будуть вирішними для її дальшої долі. Якщо уряд і демократичні партії вдержать свою перевагу не тільки в Установчому Зібранні, але й під час виборів у лютому 1958 року, тоді демократизація країни піде далі вперед і загроза диктатури буде знівечена на довгі десятиріччя. Якщо ж у цих виборах переможуть крайні радикали, чи вірніше зблоковані з ними пероністи, тоді встановлення нової диктатури і навіть поворот Перона до влади буде тільки питанням часу.

Іван Кедрин

ПРИХИЛЬНИКИ УНРАДИ В ЗДА

З'їзд української демократії, що відбувся в днях 25 і 26 травня ц. р., 4-ті Загальні Збори Т-ва Прихильників УНР з 9 червня ц. р. і прийняття на честь д-ра Ст. Витвицького 20 липня ц. р. — всі ці три події, які відбулись в Ню Йорку впродовж останніх двох місяців, пов'язані спільною ідеологією їх учасників та спільною тенденцією заманіфестувати назверх своє існування і свою працю. Проте, кожна з оцих трьох подій мала інший характер і іншу практичну ціль.

З'їзд української демократії мав, властиво, найдальшу і найповажнішу ціль: впорядкування відносин на демократичному українському політичному відтинку в Америці і через те активізування цього табору. (Вживаємо може не зовсім відповідної, але популярно-прийнятої термінології „демократичний табір" на відміну від „націоналістичного", як своєрідний скорот думки). Серед керівних діячів партій і груп того табору можна було в останньому часі почути думку, що ворожі чи неприхильні УНРаді групи в Америці тому „сильні", що прихильні їй — „слабі". В одному й другому випадку тому в „лапках", бо під силою і слабістю треба тут (як і завжди) вважати не так кількість формальних організованих членів, як радше їх метушливість, громадський активізм, їх солідарність і дисциплінованість. Нездисциплінованість, нескоординованість і пасивність різних груп, що їх в'яже спільна ідеологічна плятформа УНРади, виявлялась протягом років найяскравіше на терені Політичної Ради УКК, де делегати ніби одностайного табору інколи займали в сутніх справах цілком суперечне становище, а що найгірше — брали дуже слабу участь в засіданнях і виконуваннях постанов. Те саме стосується низів і діяльности на місцях, на терені Відділів УКК. Те саме проявляється у прерізних життьових справах американсько - української громади. Немає ніякого сумніву, що коли б у тому таборі була більша внутрішня духова і орґанізаційна спосність, то на цьому виграла б не одна загально-українська добра справа, яка не признає поділу на партійні скриньки, і виграв би Державний Центр УНР на чужині.

У тому дусі й була виголошена вступна промова на тому з'їзді, заповідаючи ясну, одверту виміну думок про болячки табору УНР в Америці й Европі. Потребою цієї одвертости виправдувалось і замкнений характер з'їзду, участь в якому була обмежена лише до запрошених осіб. На жаль заповідь не здійснилася. Дуже добра і здорова ідея, з якої зродився той з'їзд, затратилась з вини кепського зорганізування з'їзду і внаслідок того — звихненого його перебігу. Первородним його гріхом був знову — формалістичний підхід: щоб кожна складова група Організаційного Комітету дала свого преЛеґента. Вислід був такий, що виступало 9 доповідачів з доповідями, з яких три чверті стосувались сутньої цілі з'їзду тільки дуже посередньо. Складалося враження, що не є це політичний з'їзд із суто практичними цілями, а науково-маніфестаційна академія. Ясно, що декларації льояльности під адресою Державного Центру і його керівників та полеміка з його противниками не розв'язують ні одної з існуючих проблем табору, що відбував той з'їзд. Виправдували такий образ з'їзду ті його організатори, які скромно пояснювали, що ціль з'їзду — не творити відразу координаційний осередок і не розв'язувати проблеми, пов'язані з практичною роботою, а просто — зійтися, зустрітися, поговорити і вже цим самим протидіяти відчуженню, що закралось було між різні групи того самого ідеологічного табору.

Може такий найскромніший підхід — найправильніший. Бо коли ніхто не піддає під сумнів потреби керівного і координаційного чинника для різних — занадто зрізничкованих і „розпарцельованих", а через те й анемічних — груп табору УНР в Америці, то існують різні погляди, хто і що мали б становити такий чинник. Існує, наприклад, думка, що таку ролю повинно виконувати Представництво УНРади в ЗДА. Але знову таки: як має виглядати це Представництво, щоб широке громадянство знало про нього і щоб воно не було звужене до скромної ролі кількаособового тіла з дорадчим голосом, при чому той склад знову постав із формалістичного принципу заступництва груп, отже з осіб, не завжди здатних до гармонійної співпраці. Великою недугою американсько-українського політичного життя є копіювання структури політичної еміґрації в Европі: постання тут усіх відповідників тамошніх партій і груп. Це окрема велика тема. Невільницьке прив'язання до давньої партійної вивіски і давнього партійного поділу диктує занадто велике зацікавлення внутрішньоеміґраційними суперечками та притуплює зрозуміння для цілком специфічних потреб українського життя в Америці й для діяльности в користь української справи серед американців. Очевидно, що це стосується не тільки прихильників УНРади, але всіх партій і груп, що стали копіями еміґрантських „середовищ". Спосіб, як зорганізовано з'їзд, унагляднює цю загальну недугу, тому Демократичний Український Координаційний Центр Америки, що його рішила покликати до життя резолюція З'їзду української демократії — це покищо дуже імлиста концепція, а не дійсність з практичною вартістю.

Зате цілком практичну вартість мали відбуті через два тижні після того Загальні Збори Т-ва Прихильників УНР у Ню Йорку, бо ж це установа, яка менше цікавиться міжпартійними сварками, а більше — збіркою фондів на втримання Державного Центру УНР на чужині та на його діяльність, бодай у найскромніших межах. Відколи УКК припинив всякі дотації на УНРаду, цей центр зданий виключно на підмогу збоку своїх вужчих прихильників. Треба признати, що вони на цьому відтинку ділом, а не словом доказують свою льояльність. Факт, що минулого року в самому тільки Ню Йорку зібрано в розмірно невеликому гурті осіб 2,200 долярів на ту ціль — говорить похвально і про той гурт, і про організацію, яка переводить це діло.

Цілком маніфестаційний характер мало прийняття на честь д-ра Степана Витвицького. Він вернувся був до ЗДА ще 12 червня, отже за шість тижнів перед тим, а 4-та сесія УНРади, з якою головно була зв'язана його остання подорож до Европи, відбулася ще давніше і перестала хвилювати громадянство. До того ж літня пора із відпустками та особлива спека, яка панувала у той „вікендовий" день, не спричинялись для популяризації такого вечора. Тому приявність на ньому понад 160 осіб треба вважати за доказ, що не тільки ті громадяни особисто хотіли виявити свою пошану до особи керівного діяча Державного Центру УНР, але й що ідея цього Центру жива в американсько- українській громаді, незалежно від спорів, які ведуться довкола нього і в самому ньому.

Міжнародна коньюнктура не сприяє активізації української визвольної проблеми. Тому нема тепер пригожого ґрунту для діяльности і того Центру. Остання сесія не поширила, а звузила його площину, поширивши зате фронт його противників, чи бодай критиків. В полемічному розгоні вони надто часто затрачують міру між речами великими, сутніми й маловажними, між цілями політики і засобами тактики, між конечністю ковтати інколи гіркі піґулки та робити речі неприємні і бажанням потурати популярним гаслам. Українські політичні відносини в Европі і в Америці не дуже веселі. Згадані три події з життя прихильників УНРади в ЗДА вказують, що вони свідомо чи підсвідомо відчувають потребу морально, матеріяльно й організаційно допомогти Державному Центрові УНР та впорядкувати відносини серед себе самих. І вже сама ця тенденція — явище позитивне, не тільки з погляду Центру УНР, але й з ширшого погляду українських інтересів, які є одні і неподільні.

Юрій Таркович

НАФТА — КЛЮЧ ДО БЛИЗЬКОГО СХОДУ

Які основні причини московського втручання у справи Близького Сходу, а передусім арабських країн? Яка причина того, що Кремль дає зброю Єгиптові, зокрема вислав Нассерові три наймодерніші підводні човни? Це — в першу чергу нафта і знову нафта.

Країни Близького Сходу дають третину світового видобутку нафти і після ЗДА є другим найбільшим продуцентом цієї найважливішої стратегічної сировини. Три чверті всієї нафти цього району, який продукує її річно 150 мільйонів тони, ідуть в різні країни Заходу. Без цієї нафти годі уявити собі існування Західньої Европи, бо ЗДА, з огляду на конечність своїх резерв, не можуть її цією сировиною забезпечити. На випадок війни арабсько-перська нафта буде одним з рішальних чинників, і нема сумніву, що Москва в першу чергу намагатиметься захопити або бодай знищити ці величезні резерви. Тому вона вже тепер приготовляє в цих країнах ґрунт для своїх диверсійних заходів. Одним з перших таких кроків було б закриття Суезького каналу.

Ці всі моменти враховують країни Европи. Нафтові концерни спільно укладають пляни унезалежнення від сваволі диктатора Нассера та його підшептувачів у Москві. Запляновано коштом 800 мільйонів долярів побудувати нафтопроводи від Перської затоки до портів Середземного моря, до яких би Нассер не мав доступу. Але через які країни будувати нафтопроводи? Сирія — зовсім непевна, Ірак вагається, а Ливан, хоч і веде протимосковську політику, все ж на випадок серйозного конфлікту є заслабим для того, щоб оборонитися проти Нассера і свого північного сусіда Сирії. Є можливість побудувати нафтопроводи через Йорданію і Ізраїль, але ці країни ворогують між собою, і ситуація могла б стати дуже непевною, коли б Москва вирішила за всяку ціну підбурити арабів проти Ізраїлю.

Найпевнішим лишається шлях через Туреччину, хоч цей шлях, з огляду на гористу околицю, є найдорожчим. У протимосковській поставі Туреччини не можна сумніватися, і, крім того, ця країна має дуже сильну й модерно озброєну армію. Країни Західньої Европи також найбільше зацікавлені в нафтопроводах через Туреччину, бо на їхній погляд тільки так можуть забезпечити вони себе проти катастрофальних наслідків, які викликало б закриття Суезу. Це тим більше, що, за підрахунком дуже поважної англійської газети „Економіст", Европа одержує тепер річно 100 мільйонів тонн нафти з Близького Сходу, а в 1967 році мала б одержувати в три рази більше.

На перешкоді в побудові нафтопроводів через Туреччину до портів Середземного моря стали — арабські країни. З ініціятиви короля Савдівської Арабії, Ібн Савда, недавно скликано „нафтову" конференцію представників арабських країн, яка вирішила спротивлятися плянам західніх нафтових компаній щодо проведення нафтопроводів чере Туреччину, бо це, мовляв, ослабило б вагу і значення арабських країн. До того ж араби мають Туреччину за свого історичного ворога і вважають, що Суезький канал має й далі бути шляхом для їхньої нафти. Арабські країни збираються побудувати свою власну нафтову фльоту, щоб унезалежнити себе від західніх країн, але корабельні світу до такої міри перевантажені замовленнями на довгі роки, що арабських замовлень просто не можуть виконати. Другою справою є те, що нафтоналивні кораблі, так звані „супертанкери", не можуть пропливати Суез через невистачальну глибину води в ньому. Крім того, попит на нафту і інші товари, які переходять Суезьким каналом, настільки зростає, що цей канал вже майже неспроможний пропускати всі кораблі, які прямують в обидва напрями, дармащо канал поширювано і поглиблювано. Тепер щодня може проплисти ним коло 50 кораблів, а в 1938 році могло проплисти лише 17. І Нассер збирається Суезький канал далі модернізувати. Та все це проблеми не вирішує, з огляду на політичне наставлення єгипетського диктатора. Отже з арабських плянів затримати монополію за цим каналом мабуть таки нічого не вийде. Нафтові компанії вже вирішили, без огляду на протести арабів, почати прокладати ще цього року нафтопроводи через Туреччину і будувати нові величезні нафтоналивні кораблі, в яких оплачувалося б перевозити нафту навколо Південної Африки. Чи не найбільший власник нафтоналивних кораблів грек Арістотель Онаніс першим почав будувати кораблі посмістю 60,000 брутто-тонн, а тепер будують нафтові кораблі посмістю навіть 100,000 тонн, які опливатимуть Африку.

Отже, західній світ, передусім економісти, враховують всі небезпеки московської гри на Близькому Сході і вживають певних заходів, щоб забезпечити свої країни проти катастрофальних несподіванок. Але це все тільки півзаходи, це на ділі вичікувальна позиція супроти Москви. В разі конфлікту з Заходом і СССР Москва може саботувати або навіть унеможливити видобування нафти в країнах Близького Сходу, і тоді ані нові нафтопроводи, ані нові нафтоналивні кораблі на 100,000 посмности нічого не допоможуть, бо не буде самої нафти. Над цим повинен призадуматись Захід і повести таку політику, яка б не дала змоги большевикам здійснити їхні пляни.

ДОЛЯ ВЕЛИКОГО УКРАЇНСЬКОГО ВЧЕНОГО БОРИСА ГЕРАСИМОВИЧА

Доля багатьох наших учених, що ясними зірками виблискували на фірмаменті науки і згасли у темряві московського пекла, нам невідома або мало відома. До таких наших корифеїв науки належить і широковідомий астроном, власне астрофізик, проф. Борис Герасимович.

Проф. Б. Герасимович народився 1889 року в Полтаві. В 1914 році був студентом астрономії Харківського університету, де разом із Фесенком творив найздібнішу пару учнів у проф. Струве. Царська поліція не пустила його на дальші студії закордон, і Герасимович переїхав до Пулковської обсерваторії під Петербурґом, де продовжував студії у проф. Бєлопольського. З часом став інструктором астрономії в Харківському університеті, посвячуючи весь свій труд астрофізиці. В рр. 1927-29 був, з дружиною Ольгою, в ЗДА. Це був період його найбільшої продуктивности. Тоді появилася велика кількість його праць в журналах Гарвардської обсерваторії, в „Astrophysical Journal" і „Astronomische Nachrichten". У всіх цих працях Герасимович пробивав шляхи новим теоріям в астрофізиці, ставив нові проблеми, розширював горизонти науки, стимулював нові досліди. Перед виїздом з Америки дістав нагороду Моррісона від Нюйоркської Академії Наук за свою фундаментальну працю про субатомову енерґію в промененюванні зірок. У 1929 р. став директором Пулковської обсерваторії, і незабаром ще раз відвідав Америку. У цей час кількість його праць доходила до двох сотень, а писав він їх в українській, англійській, французькій, німецькій і московській мовах.

У словниковій частині Енциклопедії Українознавства, т. I, знаходимо замітку: „В 1937 до 1938 репресований, дальша доля невідома". Цією дальшою долею займається на сторінках червневого зшитка журналу „Sky and Telescope" колишній учень Герасимовича, Отто Струве, відомий астроном Лейшнерської обсерваторії в Каліфорнії. Вмістив він там також портрет Герасимовича.

Згаданий проф. Струве вмістив був у 1932 році в „Scientific Monthly" статтю „Про переслідування свободи наукової думки в московській імперії", на що Оґродніков відповів в „Міровєдєнії" злосливим пашквілем. Зараз після того дістав Струве листа від Герасимовича з проханням припинити з ним всяке листування. Герасимович присилав ще Струве час від часу короткі записки, часто без підпису. В 1936 році большевицькі журнали напали на Герасимовича за те, що він, мовляв, друкував більшість своїх праць у Німеччині й Америці. Тоді то дістав Струве ще одну записку від Герасимовича, не підписану, повну страху й розпуки. А в липні того ж року появилася в згаданім „Міровєдєнії" стаття повна ненависти до Герасимовича, в якій згадувалося, що НКВД зліквідувало „декотрих ворогів народу" з-поміж совєтських астрономів, між ними одного, що вже 10 років тому в Харківському університеті висловлював погляди „противні марксо-ленінській методології в природописних науках". Від того часу слід по проф. Герасимовичеві пропав. Проф. Струве довідався, що Герасимовича засуджено на 10 років примусових робіт і що він згинув.

Проф. Струве у згаданій статті в „Sky and Telescope" пише, що в „Історії російської астрономії" Воронцова-Вельямінова нема ані найменшої згадки про Герасимовича. А в історії Пулковської обсерваторії ім'я Герасимовича вимазано, хоч він був її директором! Проф. Струве констатує: „Ніколи в новітніх часах не промовчано смерть астронома з усталеною славою і ніколи від часів Ґалілея не сталося більшої кривди астрономові, як та, що сталася Герасимовичеві".

Яким Вечер

З КАРПАТСЬКИХ ЕТЮДІВ

Дитинство наше, мандрами багате,
Назавжди залишилося в Карпатах.
Ми підлітками бігали на плаї,
Дивились, як плоти з гори сплавляють,
Збирали на самому дні проваллях
Дрібні уламки білого кришталю.
Над Бистрицею, білою від піни,
Ми ввечері ішли на верховини.
Палили ватру, посідавши кругом,
Пісні співали, і — неясна туга,
Передчуття незнаного кохання
Заснути не давали до світання.
Карпати сині, гори мої любі,
Ростили юне плем'я лісорубів.

Пройшли роки.
Прийшла пора прощання.
Хоч довгим буде наше розставання,
Та не забуть вас, гори і долини,
Туманом оповитії вершини,
І Латориці бистрі чисті води
І вас, берізок білих, хороводи.
Ви ж навівали перші ніжні сни
У ночах закарпатської весни.
Ховати ви, як таємницю, вміли
Кохання наше, перше та несміле.
Старезних кедрів дружняя сім'я
Мені шептала милого ім'я.

НАТАЛЯ КАЩУК

Б. Полянич

СТРІЛ УНОЧІ

СЕНСАЦІЙНА ПОВІСТЬ

(29)

Ромко здригнувся.

— В чому?

— Ні на кого не маєте підозріння? Скажіть щиро!

Ромко пильно глянув на нього, але надкомісар мовчав.

— Ні! — сказав твердо й легко вклонився.

— Дякую вам за все, пане надкомісаре, якщо я вас чимнебудь образив, так вибачте.

— Нічого, то я вам дякую, що ви зайшли. Ви допомогли цим не тільки вашій сестрі, але й мені. Вихід ось туди, прошу! — і надкомісар показав Ромкові бічну браму.

— Експеримент не вдався! — подумав Фільдінґ і закусив губи.

Ромко ще раз вклонився і вийшов з будинку поліції. На розпалене чоло впало кілька крапель дощу. Підійшов до ліхтарні й пригадав: витягнув маленьку записочку з кишені й прочитав:

„Сьогодні, о год. 12 остання зустріч 7 число 7 в ліску".

— Добре! — подумав Ромко й стоячи біля ліхтарні, сховав записку в кишеню.

Вулицею проходило знайоме товариство: інженер Яблоків з двома панями.

— „Треба вклонитись!" — насилу подумав Ромко і вклонився.

Інженер Яблоків глянув на Ромка, на вивіску над брамою — і не відповів. Пані з похиленими головами пройшли мимо.

Ромко глянув на браму, з якої щойно вийшов. Над брамою висіла велика біла вивіска із червоними буквами: „Головний Комісаріят Державної Поліції". І державний герб біля напису.

Спер голову об ліхтарню і вголос розсміявся.

— Крілик! — шепнув до себе. — Крілик!

Падав дощ.

XIII

Стріл уночі

Ліс шумів. Якийсь гомін ішов деревами, хтось неначе тихо зойкнув. Під вагою дощу листя хиталося, даючи одне одному таємні знаки...

На дорозі появились дві маленькі, білі плямки, які начебто шукали чогось по мокрій ослизлій дорозі. Плямки щораз більше росли аж врешті освітили лісок і погасли.

Авто здержалося на краю ліска.

Зачвакало болото. Хтось ішов помалу, не криючись.

Дерева зашуміли грізніше, листя захиталося.

Вузьке біле світилко непевно проковзнулося по стежці між деревами: хтось освітив ліхтаркою стежку, що вела на поляну.

Тишу продер гострий голос:

— Клич?

— Остання зустріч! — відповів другий, спокійніший голос.

— Це ви, меценасе?

— Так. Вві вже тут?

— Усі, крім Ромка.

— Треба підождати. Стійки розставлені?

— Так.

— Ходім!

Зачвакало болото. Ліхтарки перекликалися між собою, вузьким пасмом освічуючи доріжку.

— Тут чи не тут? — спинився меценас, оглядаючи розлогий пень височезного дуба.

— Щось ви не пізнали нашої старої криївки! Це ж трохи далі.

Меценас засміявся.

— Давно я тут не був, а вночі важко пізнати. Але хоч носом чую, що воно недалечко.

Стежка звертала в долину. Меценас обійшов стежку ліворуч, відхилив кущі й побачивши яму звинно зісунувся вниз, тримаючись грубого кореня.

В малій, низькій печері сиділо троє мужчин біля маленької ліхтарки, яка кидала довкола слабе світло. Ліворуч, біля ліхтарки, сидів четвертий мужчина, закований у кайдани.

Меценас мовчки піднесенням руки, поздоровив мужчин і, не звертаючи ні на кого уваги, сів недалечко входу на колоду.

Ніхто не промовив ні слова.

По хвилині нагорі заворушилося, хтось зсунувся в печеру і встав на ноги.

Меценас звернув світло своєї ліхтарки на нового гостя:

— Ждемо вас, Ромку. Значить, панове, можемо починати.

Всі встали. Один з мужчин підійшов до в'язня, узяв його за руку й вивів на середину печери. Усі стали навколо, крім Ромка й меценаса. Ромко став коло входу, меценас відійшов убік, поклав револьвер на пні дерева й, натискаючи на нього правою рукою, ліву підняв угору і голосно, помалу промовив:

— Я, Галькович, довірочний сімки число сім революційної організації, присягаю, що говоритиму правду і тільки правду. Присягаю, що цей суд я скликав і до цього суду покликав на суддів Євгена Старецького, Івана Малицького й Володимира Ступича, усіх членів сімки число сім. Річчю суддів буде видати присуд в справі обвинуваченого в зраді нашої організації, колишнього шефа сімки число 7, приявного тут агента поліції, Степана Воловського. Свідком цього присуду є запрошений сюди, член сімки число сім, Роман Труцький. Прошу суддів присягнути, що судитимуть обвинуваченого у зраді Степана Воловського згідно зі законом нашої організації.

Кожний із трьох суддів підійшов до пня, поклав руку на револьвер і присягнув.

— Всі заприсяжені? — спитав меценас.

— Так!

— Панове, я обвинувачую приявного тут в'язня, Степана Воловського, що його ми звільнили, а радше викрали з рук поліції, колишнього шефа сімки число сім, що він, як шеф гуртка підпільної організації сімка число сім, був рівночасно агентом комісара поліції Кремера, повідомлював його про всі наші пляни, передавав йому списки наших членів, при помочі комісара поліції нібито уряджував напади й врешті, бачачи, що ми є на його сліді, убив комісара Кремера.

— Панове, ви чули обвинувачення?

— Так!

Ромко спер голову об корінь дерева й заплющив очі.

— Що на це обвинувачений?

Ярослава Остpук

БОРИС КУДРИК

В останньому числі „Листів до Приятелів" є цікава стаття Р. Купчинського про композитора Бориса Кудрика.

Познайомилася я з Кудриком у 1924 р., приїхавши до Рогатина на учительську посаду у школі Українського Педагогічного Товариства.

Його сестра Віра прийшла до мене кілька днів після мого приїзду. Ми розговорились. Побачивши скрипку — довідавшись, що я граю, просила конче прийти до них з скрипкою. „Мій брат грає на фортепіяні і любить музику, будете грати разом" — сказала Кудриківна.

Родина панства Кудриків мешкала на приходстві у о. Теодосія Кудрика, брата недавно померлого батька, який перед тим був також парохом Рогатина.

Був вечір, коли я увійшла до сальону. Назустріч вийшла Віра і просила, щоб я з нікким не віталася, бо брат грає і не любить, коли йому перешкаджають у грі.

Я сіла коло Віри.

В кімнаті не світилася лямпа, тому при фортепіяні я побачила тільки сильветку піяніста. В куті сальону стояв фортепіян, а по другій стороні довкола стола у старосвітських фотелях сиділа ціла його родина: стара бабуся, мати композитора і друга його сестра — Одарка. Всі вони вслухувались у музику. Його музика зробила на мене таке велике враження, що хоч з того часу минуло чимало літ, я досі її пам'ятаю. Кудрик грав тоді „Ноктюрн" Шопена.

Ця композиція була мені знайома, але я ніколи ще не чула її у такому артистичному виконанні. Я була очарована його грою, і подумала, що так виконувати і так розуміти „Ноктюрн" міг тільки Шопен. Опісля грав він ще „Польонеза" Шопена. Грав його зовсім інакше, сильно, етнергійно з темпераментом. Шопен, крім Баха, був його найбільш люблений композитором. Кудрик цього вечора більш вже не грав. Він положив довгі пальці на клявіятуру, схилив голову і думав.

Згодом засвічено лямпу і я мала нагоду познайомитись з родиною. Підійшов до нас Кудрик. Був невеликого росту, худерлявий, з нервовим виглядом обличчя. Чорне волосся спадало на чоло. Його інтелігентні очі були зеркалом його музикальної душі. Його перші слова до мене були: „Ви граєте на скрипці! Як я тішуся! Будемо разом грати".

Побачивши ноти, почав їх оглядати. Мій репертуар був досить убогий: Сувенір — Дрдля, Резігнейшен — Данкля, кілька композицій Чайковського, Мендельсона, Моцарта менуети.

Не говорячи більш ні слова, він поставив мене перед доконаним фактом. Я мусіла грати при його акомпаніяменті. Признаюсь, що мене огорнула шалена трема, ні, більш чим трема. Це був страх! Моя гра в порівнянні з грою мистця видалася звичайним бренькітом, але не було ради, я мусіла грати. Грала перше „Сувенір".

Я опанувала страх, а коли перестала грати, Кудрик похвалив мій тон, — але — завважив — ви надто індивідуально граєте — у вас злий такт. Серце музики — такт, але я цю хибу виправлю, приходіть кожного дня, буду вас вчити грати до такту.

Коли я прийшла на лекцію, застала багато написаних і ним скомпонованих вправ ритмових. Я, що правда з цього не була дуже вдоволена, бо перед мною стояло велике завдання — я мусіла перебороти трудноці і опанувати ритм. Кудрик був терпеливий і за його вказівками я навчилася грати в такті. Вчив мене ще гармонії музики, а коли я раз згадала про заплату, він образився. За його порадою я продовжувала у Львові у пок. проф. Евгена Перфецького музичні студії і до лекцій він мене все підготовлював.

Б. Кудрик написав багато скрипкових творів, які дісталася я в дарунку від нього. Було кілька вальсів, маршів, але найкраща композиція — варіянти на тему „Стоїть явір над водою". Жаль мені тільки, що все це у воєнній заверусі пропало. Залишився тільки акомпаніямент до деклямації, але він, на думку автора, невдачний.

Б. Кудрик був надзвичайно скромною людиною, ніколи не видвигав себе на перший плян, хоч здібностями мав право бути першим. Диригував тільки тоді, коли хор виконував його пісні. Вони, хоч переладовані хрестиками, і бемолями, легко вивчались.

Я товаришувала з Вірою. Часто йшли ми за місто на прохід. Ішов з нами також композитор, але ніколи не брав участи в розмові. Душею був у іншому світі. Залишався позаду нас, і тоді вслухувався у шум вітру, фурчіння потічка і колихання збіжжя. Його чутливе вухо ловило навіть нечутний шелест. Віра разказувала, що опісля вночі він довго не спав, компонував.

Тоді померла його бабуня. Свою бабуню він дуже любив, а вона за діточих літ композитора найбільш з усіх дітей любила його. Добра піяністка, вона вчила його гри на фортепіяні, і приготовила до іспиту, до музичної віденської консерваторії.

По смерти своєї приятельки бабуні довго з дому не виходив, тужив, а коли перший раз побачила його, виглядав мов по тяжкій недузі. В тому часі написав на фортепіян „Елегію" — присвятивши її пам'яті бабуні. Елегію часто грав, — це твір повний смутку.

З Рогатина я виїхала, й довгі роки не бачила композитора. Деколи тільки стрічала статті з музичної ділянки, які друкувалися у галицькій пресі. Чула на концертах все нові його твори.

Багато літ минуло. Стоячи у Відні на Гіцінґері за приділом у черзі, я побачила перед собою Кудрика. Стояв так, як ми всі, з мішечками на цукор, крупу і муку. Видався мені ще меншим, худим, а в очах була резиґнація. Я не могла здержатися від радости, побачивши його.

— Пане Кудрик! Невже це ви?

Він здивовано подивився на мене. Не пізнав мене. По хвилині пригадав собі. Був до краности зрезиґнований.

Я хотіла якнайбільш довідатися про нього і його родину.

— Граю в костелі на органах. Священик помагає мені, щоб мене до роботи не брали... Ох ці налети і цей Відень, як дуже все це мене мучить!

— Ви колись любили Відень.

— Колись, але сьогодні Відень вже не той... труп... Чуєте знов буде налет — чую вже його — іде смерть!

Я нічого не чула і його успокоювала.

— Ні, я чую, зараз надлетять!

За хвилину проразливе виття сирени.

Він до божевілля боявся налетів, замкнув вуха і хотів тікати.

Я не хотіла здавати чергової позиції і поки ще буде налет, постановила здобути цукор і крупи. Жаль мені було, що Кудрик не дістане приділу, тому радила, щоб залишився. Але Кудрика вже не було.

Що з ним тепер? Ніхто не знає його долі. Большевиками вивезений на Сибір живе він, чи ні?

Сумно тільки, що ніхто не поміг йому виїхати з Відня. Шкода, — він дав би багато ще для нашої культури.

Филаделфія, 4 липня 1957 р.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 18-ти мільйонового майна організації!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Джерзі Сіті, Н. Дж.

Свято Героїв.

Відділ УКК Джерзі Сіті враз із учасниками Визвольних Змагань, Рідною Школою, СУМ-ом та Пластом вшанували пам'ять славних синів України, що поклали свої голови на полі слави за її волю.

Свято, що відбулося 15 червня б. р. у тимчасовій домівці Укр. Нар. Дому, відкрив голова Відділу УКК в Джерзі Сіті, енергійний і невтомимий А. Шаран, змалювавши образи трьох великих постатей. Петлюри, Коновальця та Чупринки і візвавши присутніх віддати їм шану однохвилинним мовчанням.

Коротку, змістову доповідь про наших незабутніх героїв від найдавніших по теперішні часи виголосив учасник Визвольних Змагань б. сотник УГА д-р Олександер Ващук.

В мистецькій частині виступив знаний бандурист з Полтавщини П. Савченко, який у супроводі бандури прекрасно відспівав думи: „На смерть борця України", про „Козака Супруна", та про „Січ та Великий Луг".

Гарно деклямували: пластунка Н. Малюца, та юна сумівка М. Гаврилюк.

Свято закінчено відспіванням „Ще не вмерла Україна".

А. Н.

Нюарк, Н. Дж.

Хроніка громадського життя.

Місц. відділ О. У. А. „Самопоміч" влаштував 5 травня в залі „Чорноморської Січі" дитячу забаву. Ініціятива і керівництво гарної і вдалої імпрези була в руках імпрез. референта пані І. Левкович, якій помагали теж інші члени управи товариства. Гарні строї, добре аранжована паном Венке музика з голосниками причинилась до успіху імпрези. Розбавлені діти та вдоволені батьки верталися домів з побажанням до управи товариства, щоб вона частіше влаштовувала такі імпрези, які мають виховний вплив на нашу дітвору. Однак все ж таки на численну нашу громаду в Нюарку не надто велика скількість батьків з дітьми явилась на цій імпрезі. 9 червня управа товариства по одержанні дозволу від місц. поліц. влади перевела при помочі місц. пластунів (ох) успішну традиційну зеленосвяточну збірку на СХС в Европі (для хворих залишенців і Українських Інвалідів) біля всіх укр. церков в Нюарку.

Місц. УЦК, відділ УКК відбув річні заг. збори 18 травня під проводом д-ра Р. Криштальського, який покликав на секретаря зборів д-ра М. Гоя. По звітуваних членів управи з діяльности відділу УКК вив'язалася жива дискусія та після уділення абсолюторії уступаючій управі вибрано нову в складі: д-р В. Комаринський — голова, Мирон Леськів і Ю. Варанюк — заступники голови, д-р О. Утриско і О. Труш (секретарі), д-р В. Сенежак — касир, К. Степовий — імпрез. референт, д-р М. Гой — реф. УНФ., інж. К. Приходько — член. До контр. комісії ввійшли: д-р Богданський, В. Іващенко і В. Кузик. До тов. суду: д-р Р. Криштальський, А. Лісевич і В. Росинський. На зборах було заступлених 15 місц. організацій.

Заходом місц. відділу ОбВУА відбулась 30 березня в домівці тов-а доповідь відомого журналіста д-ра Л. Ортинського на тему: „Сучасні українсько - німецькі відносини". Д-р Ортинський, недавно приїхав сюди з Европи, де брав активну участь в укр. гром. житті в Мюнхені. Його доповідь заінтересувала наше громадянство. Численно зібрані слухачі брали живу участь в дискусії та як ще недавні жителі Німеччини доповняли своїми численними записами та завагами цінні інформації доповідача.

Місц. відділ ОДВУ спільно з місц. відділом ОбВУА влаштували 25 травня в гарно прибраній домівці ОбВУА надзвичайні сходини членів обох установ для вшанування Роковин трагічної смерти Гол. Отамана С. Петлюри і Роковини трагічної смерти полк. Е. Коновальця. Сходини відкрив голова місц. відділу ОДВУ мгр. Е. Геврик, закликаючи вшанувати їх пам'ять повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою. Змістовну доповідь про дві історичні постаті і одну ідею виголосив інж. І. Турянський. Понадто поділилися своїми особистими спогадами д-р О. Утриско про полк. Е. Коновальця, а інж. Я. Танцюра про Гол. Отамана С. Петлюру. Опісля М. Стебельський гарно рецитував „Пробудження" — вірш Ол. Грановського. Гарним кінцевим словом д-ра Р. Кришталського, заступника голови ОбВУА та співом нац. гимну закінчилися сходини.

Школа Українознавства Учительської Громади в Нюарку під проводом проф. д-ра К. Кисілевського і Д. Горняткевича, при співучасті відділу УМІ і танкової групи місц. Пласту під проводом пл. сен. Р. Петріни влаштували 14 червня в домівці ОбВУА закінчення шк. року з багатою і добірною програмою: вступне слово д-ра К. Кисілевського, опісля деклямували учні: З. Бемко, Р. Вігун, Т. Бемко, С. Нагнибіда, О. Гладкий, У. Цяпка (вищий курс) — Притча про красу... (І. Франка), О. Нагнибіда — Як би ти знав... (І. Франка), Т. Цибиківна (вищий курс) — Поете, тям... (І. Франка), М. Галамай (вищий курс) — Гетьте думи... (Л. Українки). М. Воробець і Н. Олесницький виконали Л. Храпливої: Івась і Петрусь... розмова про школи українознавства. Були й музичні виступи учнів: М. Цибиківної, яка на піяні виконала — варіяції Ц дур... (Моцарта), В. Сигалівної, яка відграла на піяні — ліричну поему... (проф. М. Фоменка), М. Дармохвала, який виконав на піяні — Без тебе Олесю (М. Лисенка) і Думку... (В. Барвінського), І. Стройника, який відограв скрипкове сольо з концерту Г моль... (Данкля) і Танок карликів... (Ебергарта). Танкові виступи були такі: Козачок-сольо — Н. Качмарівни, гопак, коломийка, катерина і аркан у виконанні груп в народніх строях. Післясловом уч. Д. Стасюка (вищий курс) закінчилася ця зовсім вдала імпреза, яка відбулася в приявності численних батьків, дітей і запрошених гостей та залишила гарне враження і признання для її аранжерів.

Ліга американсько - української молоді в Ню Джерзі влаштувала 14 червня укр. фестиваль у Віквейк парку в Нюарку, на якому було приблизно 5,000 учасників. Повища імпреза в великій мірі причинилась до збільшення числа українських приятелів серед чужинців, а рівночасно була насолодою для слухачів українців. В програмі взяли участь: ук.-американська струнна оркестра з Филаделфії, укр. метрополітальний міш. хор, під управою С. Марусевича, танцювальна група І. Фліса і така ж група К. Сімчика (мол.), телевізійна оркестра „Доміно" під управою С. Савки з ІрвінгҐтону, солісти: пані М. Лисогір, М. Боднар і п. П. Тарбій. Майстром церемоній був В. Міхаельзон з Гарізону, який представив учасникам Дж. М. Вальдора, члена гром. ради в Нюарку, Гровера Ц. Річмана, генер. суддю з Н. Дж. і Фр. Конкліна (мол.) президента парків пов. Ессекс. Провідником фестивалю була пані Д. Геріла з Елизабет, а її необхідним помічником (асистентом) був В. Боднар з Нюарку, який хоч надзвичайно скромний та фактично виявив чимало енергії і, так би мовити, був душею фестивалю.

Українсько - американські ветерани в Нюарку гарно репрезентуються прапорною чотою з білими шоломами, поясами і камашами. Вони брали участь в Богослуженні в честь поляглих 26 травня і в дні 31 травня ц. р. (Меморіял Дей), маршували в параді в Нюарку та брали участь у пов. фестивалю 14 червня.

Укр. Студ. Громада в Нюарку є одною з активних місцевих організацій і своєю активністю здобула симпатії громадянства. Доказом цього був вечір 27 квітня, в якому товариство влаштувало у виповненій вщерть залі укр. центральний студентський баль. Студ. гимн „Гавдеамус іґітур", гарна промова проф. д-ра Андрушкова, вибір королеви балю та інші несподіванки були атракцією балю. УСҐромада влаштувала 29 червня 1957 р. ширші сходини своїх членів. На сходинах крім студентів явились: д-р О. Андрушків, голова дискусійного клюбу при УСҐромаді та представники старшого громадянства. Проводив сходинами М. Голінатий, голова УСГ, секретарювала А. Чолій. По звідомленні делеґатів з третього студ. Конґресу в Клівленді (в днях 13—16 червня) та по вичерпанні другої точки нарад сходин, голова відкрив дискусію, яка була оживленою і цікавою. Опісля перебрав провід сходин проф. д-р Андрушків, який уділив голос д-рові О. Утрискові для виголошення доповіді: „Про початки організації українського студентства" або „Укр. студент в минулому". Доповідь сягала часів від другої половини XIX століття (постання укр. студ. організацій) до другої світ. війни. Прелеґент, колишній активний укр. студент, подаючи фраґменти з життя укр. студентства на укр. землях пригадав на сходинах приявним студентам, як їх діти і батьки змагалися та боролись довгі роки за створення українського університету у Львові. Прелеґент згадав про різні фази цієї боротьби, починаючи від відомої сецесії українського студентства з Львівського університету (1902 р.), у висліді якої коло 800 українських студентів перейшли на інші університети: Краків, Відень, Ґрац, Прага, і там інформували чужинецьке студентство про українські справи. Згадав доповідач про пам'ятне віче студентства на львівському університеті в р. 1910, яке закінчилось смертю студ. А. Коцка і пораненнями і арештами студентів та процесом проти 101 студента.

Окрему доповідь про тепер. наше студентство і ролю його в гром. і суспільному житті виготовить проф. д-р О. Андрушків. По закінченні сходин управа УСҐромади (яку очолюють М. Голінатий, М. Пришляк, А. Чолій, В. Федасюк і Ст. Косоновський) приготовила скромну перекуску, при якій студенти і старші громадяни гарно провели вечір на спільній розмові. Це була направду симпатична зустріч студентства зі старшими громадянами, по якій всі виходили з повним вдоволенням.

Нова купецька станиця „Стиль" з ґалантерійними товарами і взуттям відкрита перед кількома днями при Спрінґфілд Евню 764. Душею цієї станиці і одним із співвласників є п. О. Микитюк, управитель місц. укр. хору „Трембіта".

О. У.

Филаделфія, Па.

Річний виступ учнів Укр. Музичних Курсів.

Черговий річний виступ учнів Українських Музичних Курсів у Филаделфії, на який зложилося понад п'ятдесять номерів програми, відбувся 3-го червня. Незважаючи на будний день, до великої залі Клюбу Горожан прийшло чимало слухачів, невраховуючи й поважне число присутніх батьків, членів родин і приятелів виступаючих. Були представлені учні кляс фортепіяну д-ра Антона Рудницького, Лідії Бульби й Софії Горницької, та кляси співу Марії Сокіл. Шкода, що заповіджені в програмі учні Відділу в Йонкерс (керівник д-р Віктор Пацлавський) не могли приїхати з огляду на будний день. Виступали за порядком програми такі учні фортепіяну: Ярко Лозинський, Богдан Пономаренко, Ліза Кутінов, Дарія Кнап, Оксана Кожевьовська, Нона Радченко, Люба Кузьма, Ганя Долинська, Славця Гарасим, Марта Дражньовська, Ярослав Куниця, Леся Ткач, Олег Дражньовський, Віра Крицька, Мирослав Ющишин, Марійка Якубіцька, Віра Обущак, Славця Кічуга, Люба Коваль, Мстислав Петик, Оля Прохурська, Марія Ганас, Орися Кушнір, Орест Котельницький, Нюня Ющишин, Таня Бульба, Ірина Мельник, Юрій Гнатюк, Мирося Новаківська, Марта Прохурська, Мирося Олійник, Меляса Кравчук, Андрія Марк, Ксеня Федорів, Богдан Гнатюк, Дарія Новаківська, Доріян Рудницький і Христя Ковшевич. Клясу співу репрезентували: Олімпія Кучерява, Ігор Петик і Оксана Вак-Войчук.

Усі учні, починаючи малими початкуючими, а вже чимало заавансованими, старшими кінчаючи, дали докази своєї поважної, совісної праці, як і дбайливої опіки й професійного руководства зі сторони своїх вчителів. Як на всіх цього року шкільних виступах, замітні були ліпші виступи й слабші, більше талановиті учні й менше, але у всіх замітна була дисципліна й вповні свідомий, поважний підхід до музики взагалі, а свого виступу з окрема. Публіка не щадила оплесків і вияву признання усім молодим виконавцям, а в першу чергу їх учителям. Д-р Антін Рудницький, керівник школи, дякував при кінці концерту всім присутнім за ці вияви признання та вчителям і учням за їх працю й успіхи.

Ю. Г.

ЗА ВІРНУ ІНФОРМАЦІЮ СВІТОВОГО РОБІТНИЦТВА

У „Свободі" з дня 28-го лютого ц. р. появилася була стаття проф. Р. Смаль-Стоцького з натавруванням всіх невірних інформацій Анатоля Шуба в брошурі „Лейбор ін ди Совєт Орбіт" про Україну та інші поневолені Москвою народи.

„Ню Лідер" з 29-го липня 1957 інформує, що вже появилося французьке видання тієї тенденційної книжки в накладі 100,000 примірників з передмовою Жоржа Деллмера.

Короткі Вістки

● **Вдова колишнього президента ЗДА пані Ф. Д. Рузвелт** дістала візу на виїзд до СССР. Вона плянує поїхати туди на прикінці серпня. Пані Рузвелт хотіла була поїхати також до комуністичного Китаю, але державний департамент не дає дозволу на виїзд до тієї країни.

● **Сотки тисяч зародків ясць** в десятому або одинадцятому дні розвитку, нащеплених вірусом азійської інфлюенци, зуживуть на продукцію вакцини проти цієї недуги. Перша вакцина буде готова коло 15 серпня. Одна її доза коштуватиме коло одного доляра.

Німці невдоволені 4-державною декляpацією

Бонн. — Німецька преса, широко обмірковуючи декляpацію 4-ох держав — ЗДА, Англії, Франції і Західньої Німеччини — в справі з'єдинення німецьких земель, яку оприлюднено з початком цього тижня в Берліні, назагал не є вдоволена тією подією. Вона виходить з практичного засновку, що ця декляpація ні в чому не помагає справі з'єдинення і що згори було відомо, що вона не всилі їй помогти. Тому піддається під сумнів доцільність самого проголошення її. За єдине добро тієї декляpації приймається сам факт нового заманіфестування перед світом і перед німецьким народом, що всі три західні держави, зокрема ЗДА, солідарно підтримують з'єдинення Німеччини на демократичних основах та стверджують право німецького народу до вирішування своєї долі. Комуно-німецька преса відразу накинулась на ту декляpацію, повторюючи давню совєтську формулу, що єдина реальна можливість з'єдинення Німеччини — це безпосередні переговори між „двома Німеччинами" та що — практично — найкраще створити „федерацію двох Німеччин" з проголошеннями її демілітаризації і „невтральности" (як вступу до найлегшого завоювання її Совєтами).

Гоффа співпрацював із ракетером Джанні Діо

Вашингтон. — На сенатській слідчій комісії, яка веде переслухання в справі надужить добродійними фондами в робітничих професійних спілках, виявилося, що Дж. Р. Гоффа, якого висувають на голову Братства Шоферів після Бека, співпрацював від 1953-го року із засудженим ракетером Джанні Діо. Про це повідомив комісію її правний дорадник Роберт Ф. Кеннеді, коли на порядок нарад прийшла справа зв'язків робітничих провідників із підземним злочинним світом в нюйоркській околиці. Це оскарження Гоффи викликало велике враження на членів комісії, бо ніхто не міг сподіватися, щоб Гоффа, який є головою Конференції Шоферів в центральних стейтах, мав зв'язки зі злочинним світом серед робітництва аж на сході цієї країни. Демократичний сенатор Джан МакКлеллен заявив, що Гоффа старався впливати на портових вантажників в Ню Йорку, бо в тому порті є сконцентрований рух кораблів, і хто має під своїм впливом портових робітників, той міг би спаралізувати все економічне життя країни. Кеннеді навів докладні дані про те, як Гоффа співпрацював із Джанні Діо і з Тоні „Дука" Кораллью, які діяли в Ню Йорку.

З НАШИХ БУДНІВ

НА ЗУСТРІЧ ДО КАНАДИ

Не знаю та й не берусь рахувати, скільки вже Канада зробила зустрічей з Америкою, а скільки ще зробить, але ця Зустріч, що тепер гряде, це буде, як запевняла мене одна старша пані - пластунка, „щось надзвичайне!"

Я бачу, передусім, що наші бистрі й обережні пластуни хочуть за одним махом обігнати два Ювілеї: 45-ліття Пласту і 70-ліття свого Основоположника, д-ра О. Тисовського, або, скорочено, Дрота.

І тут кожна цивільна людина мусить в пошані скинути капелюха перед пластовим „військом", що воно не завагалося спровадити аж з Европи свого Генерала на ці святкування... Навіть не кожна партія може собі позволити на такий подвиг і кошт. Я сам мав уже те щастя оглядати Дрота з близької віддалі, на Пластовій Оселі в Іст Четгем. Там дуже врочисто вітали його новаки і юнаки хлібом, сіллю і дефілядою.

Там теж я мав нагоду почути, з рядів новацтва, такий комплімент на адресу Основоположника:

— А я собі гадав, що то буде кусник дрота, а то цілий Дрот!

Так, таким Основоположником може сміло гордитися весь Пластовий Улад! Всі пані, які бачили його перед 10-ти, чи перед 25-ти роками, запевнили в один голос: „Як Професор знаменито тримається! Ну, нічого не змінився!" Стрункий, бадьорий, в зелено - сірому однострою, у фантазійній беретці на голові, він і при своїй сімдесятці багато краще презентується, як наш „свояк", генерал Андерс.

Атракцією ч. 2 Ювілейної Зустрічі буде, безумовно, „Пластова Січ" у Грефтоні коло Торонта. Це, кажуть, буде окреме пластове містечко, таке, приблизно, завелике, як табор у Карльсфельді, а збудоване воно в цілому чіркими потом, руками і сокирками юнаків...

Що ж... Наші пластуни не мають таких вигід, як, наприклад, американські скавт-бойси. Перед їхнім „Джемборі" у Велій Фордж, Пенсилвенія, з'їхало до тієї історичної місцевости півдивізії війська і збудовано панам - скавтам гарненькі палатки, разом на 52 тисячі людей. Крім цього залізниця доставила їм 20 вагонів дервного вугілля на ватру та всякі вогники, 559,250 кварт молока, 19 миль „гат-доґів" і мороженого за 12,000 долярів.

Не знаю, як стоятимуть справи з мороженим, „гат-доґами" та іншим постачанням у Грефтоні, знаю натомість, що „Лис Микита" дозволив собі вже наперед пустити шпильочку на цю тему, мовляв, делеґати зі Штатів повезуть на Зустріч для всякого припадку, свої власні харчі і трунки...

Уважаю, поперше, що це є взагалі образа для пластунів, зокрема канадійських, знаних зі своєї гостинности. А вже на таке подвійне Свято, як вітання Основоположника і 45-ліття Пласту, вони, гадаю, гідно приготуються та й обійдуться без імпортованих артикулів першої потреби.

В 6. числі „Пластової Ватри" пані Оля Кузьмович в дуже теплих-ліричних тонах малює візію Ювілейної Зустрічі... Як то заблищать на небі серпневі зорі і спільний-замкнений круг біля Вогню Великої Ватри сполучить в одне - єдине всіх Пластунів — від сивоволосих сеньйорів до найменших жовтодзюбів...

Сподіваюся, що десь-там, збоку коло Ватри, на три кроки від мундурованого війська, знайдеться куток і для таких, як я цивілістів, які дружньо, за славним Пластовим Братством, підтягнуть їхню пісню „Про славу минулу і волю, що прийде колись".

Ікер.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — ЦЕ СУТО ДЕМОКРАТИЧНА УКРАЇНСЬКА БРАТСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ. СТАТИ ЇЇ ЧЛЕНОМ. — ЦЕ НЕ ТІЛЬКИ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ І ВАШИХ РІДНИХ МАТЕРІЯЛЬНО. ЦЕ ЗНАЧИТЬ БУТИ СПІВВЛАСНИКОМ ЙОГО НАДБАНЬ І ВИБИРАТИ, ЧИ БУТИ ВИБРАНИМ В ЙОГО КЕРІВНІ ОРГАНИ.

ПРАЦЯ
Help Wanted Male-Female

MEN — WOMEN
Miscellaneous
Factory Work. 5 day week.
Some overtime
Steady Employment
Union Benefits.
ST 4-7880 Ask for Mr. Taylor

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

ДО ПОЛІШУВАННЯ і викінчування меблів у фабриці меблів. Мусить вміти направляти, полішувати, вигладжувати і викінчувати. Мусить мати досвід, добрі години, доскональа платня.
TRAUB'S FURNITURE CO.
Hempstead, L. I. . . . . IV 3-8338

MOULDER-ЛИВАРНИК.
Варстат. Досвідчений до незалізної ливарні.
DURABLE MARINE PRODUCT CORP.
Staten Island, N. Y.
Phone: GI 7-3858

TOOL MAKER or MOULD MAKER
Постійна праця, 8 AM- 5:30 PM. Платня відповідно до здібностей. Близько George Washington Bridge в New Jersey.
LOwell 8-8401

МЕХАНІКИ холодільників. Досвідчені фахівці до комерційної і домашньої обслуги в районі Брукліну, Квінсу і Нассав. Висока платня, праця цілий рік для відповідних мужчин. Зайдіть: Mr. Patterson, Dineen Sales & Service Corp., 139-29 Hillside Ave., Jamaica, Long Island.

STEAMFITTERS
слюсарі парових проводів з досвідом
при центральнім огріванні в старому будинку. Побажані з авто і знаряддями. Добра платня. Постійна праця цілий день або після умови.
510 Flatbush Ave., Brooklyn, N.Y.
Tel.: BU 4-3000

REAL ESTATE

WOODSIDE, L. I. 2-род. мурований, напів відокремлений дім, 3½ і 4½-кімн. апартаменти; гараж, мосяжні рури, оливне огрівання, близько всіх сабвеїв. $25,000.
Телефон власн. NEwtown 9-0884

ДОХОДОВА ПОСІЛІСТЬ при Route 202, фронт 110 feet, понад 1 акр землі; 4 апарт. і крамниця 30x40 ft.; продається з уваги на старий вік. Власник:
Louis Vozne, R. D., Ringoes, N. J.
Phone: Flemington 1349-J-4.

FLEMINGTON. Муров. дім-ранча, пов. пивниця, 6 кімнат, 2½ лазнички, 2 коминки, до 25 акр. землі, став, потік; також 2-пов. мур. дім при Route 202, 6 кімн., сон. веранда; від обох домів 70 мін. до NYC Penn Sta. Власник: F. Maximov, R. D., Flemington, N. J. Phone: 1116-R

BUSINESS OPPORTUNITY

ГРОСЕРНЯ
ярини, м'ясива з (2) 3-кімн. апартаментами нагорі. Оливне огрівання. Продається з уваги на недугу.
Staten Island, N. Y.
GI 2-9767 or GI 7-9719

Пансіон на 30 осіб
В ГОРАХ CATSKILLS
Прекрасне положення з власною пляжею.
Вигідні умови виплати.
За інформаціями писати:
Box 146
Lexington, N. Y.
Тел.: Lexington 2921
Продаж без посередників.

FARMS FOR SALE

НА ПРОДАЖ ФАРМА. 100 акрів доброї родючої землі, 20 груб. ліса, в хаті тепла і зимна вода, огрівання, 10 кімнат, стайні великі, потребують поправи, 1 трактор, борони, плуг і т. д. Пів милі від міста. Шкільний автобус для дітей. Здорова околиця, багато українців — мають свою церкву. Можна оглянути. Ціна $6,000. Голоситись ввечір або суботу в New York-у, 165 E. 2nd St. — Петро Глух.

„ЛИСТОПАД"
для чоловічого хору з барит. сольом і фортеп.
слова Р. Купчинського,
музика О. Залеського.
Ціна: 80 цнт.
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

РОЗШУКИ
HELP WANTED FEMALE

ЖІНКА або ДІВЧИНА
до загальної офісової праці зі знанням англ. мови. Добра платня. Початкуючі або з досвідом. Голоситись особ. або тел.
LAKA TOOL & STAMPING CO.
62 Kinkel St., Westbury, L. I., N.Y.
Tel. ED 4-4620

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвідчені Finishers and Floor Workers при ліпших суконках. Приємне окруження. Юнійна фабрика.
MILLS FASHIONS CORP.
(SAM MILLS)
142 Fourth Ave., Mt. Vernon, N. Y.
MT. Vernon 4-1433

ГОСПОДИНЯ
Спання на місці, власна кімната. Приємний дім. Постійна праця. Всі приладдя. Досвід неконечний.
Roslyn, Long Island
Tel.: MA 1-8640

DRESSMAKER, Experienced on hand knitwear, full time, Steady Work.
63-52 Booth Street
Rego Park, Long Island
Phone: IL 9-9627

ДО ШИТТЯ
на машинах убрань для хлопців. До роблення кишень, „edge stitchers" і нашивання тасьми. Також до прасування ковнірців на машині Hoffman.
A. GUTHARTZ
47 Seigel St., Brooklyn, N. Y. (станція Lorimer St.)

ФРИЗІЄРКИ
досвідчені у всіх ділянках фаху; також манікюристка. Найліпша клієнтеля. Велика нагода.
69-70 188 Street
Flushing, Long Island
RE 9-2459

LEARNERS
for Embroidery Trade
Штучно холоджена робітня.
Добра початкова платня.
B. H. S. EMBROIDERY
7013 Polk St.
Guttenberg, N. J.
UNion 7-9053

ОПЕРЕЙТОРКИ
з досвідом при шитті дитячих блюзок і суконок. Добра платня. Постійна праця.
ROMEO CHILDREN'S DRESS CO.
2523 Merrick Road
Bellmore, Long Island

MISCELLANEOUS

FLUSHING IMPORTED CARS
135-09 Northern Blvd.
Flushing, L. I. — FL 3-0200
повідомляє про відкриття найбільшого центру заграничних і спортових авт в North Queens.
Цілий час 6 механіків.
Телефонуйте до нашого інженерного відділу для перемоделювання спортового авта та спеціальних перегонових авт.

Dr. JOZEF SAMOSTIE
Лікар з Варшави лічить гострі і хронічні недуги головків і жінок, також небезпечні шкірні недуги і загальне ослаблення. Гемороїди і жилки, без операції. Бадання крови до шлюбних свідоцтв.
X-Ray і Fluroscope.
Години: 10 рано до 6:30 — понеділки, середи і суботи. Лікування жіночих недуг.
220 E. 12th St. New York (між 2-3 Ave.).

RESTAURANT

GRIPSHOLM RESTAURANT, Inc.
324 E. 57th St.
New York 22, N. Y.
Найкраще шведське "Smoergasbord".
Перекуски, — коктейлі, — обіди. Охолоджено.
PL 9-6260

Повний обід від $2.85. Бенкет на 10-1,000 осіб. На бажання приватні залі. Спеціяльне меню на групові обіди, прийняття, весілля і т. д. Ревія-танці. Перекуски від полудня до 3-ої год.
CARL HOPPL'S — VA 5-6035
Valley Stream Park Inn.
Merrick Rd. Valley Stream, L. I

John Ton's, WANTAGH ANNEX
Wantagh Ave., Wantagh, L. I.
Найгарніша ціль прогулянки в Лонг Айленді.
Німецька кухня, печені на-дико. Дріб, риби "Sea Food" — це наша спеціяльність. Чудові вина і пиво. Можна влаштовувати бенкети, весілля і прогулянки.
Tel.: SUnset 5-9782

Увага! НЮАРК і ОКОЛИЦЯ! Увага!
Mr. JOHN S. FEIGNER — президент найбільшої і найбільш довіреної висилкової фірми
повідомляє про **ВІДКРИТТЯ НОВОГО**
БЮРА ДЛЯ ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ
до всіх країн Европи й Азії
263 MARKET ST. (Cor Lawrence St.), NEWARK, N. J.
Tel.: MA 2-6937
МИТО ОПЛАЧУЄТЬСЯ ТУТ, ЗА ЗГОДОЮ І В ПОРОЗУМІННІ З „ІНТУРИСТ".
ВИСИЛАЄМО НОВУ Й УЖИВАНУ ОДЕЖУ, ВЗУТТЯ, МАНУФАКТУРУ, ХАРЧІ, ЛІКИ і т. п.
— ГАРАНТУЄМО СКОРУ І ТОЧНУ ДОСТАВУ. —
Ношені речі оцінюємо совісно по ціні дійсної вартости, а не по ціні, за яку куплено їх новими.
Всі посилки є оплачені в нас, включно з митом. Посилка летунською поштою — 8-14 днів.
ПРИЙМАЄМО ПАЧКИ, ПЕРЕСЛАНІ ПОШТОЮ Й ПОЛАГОДЖУЄМО ВИСИЛКУ ВПРОДОЖ 3-ох ДНІВ.
БЮРО ВІДКРИТЕ КОЖНОГО ДНЯ: від год. 9-ої рано до 6-ої вечора. — в СУБОТУ: 9-4 по пол.

ВАКАЦІЇ

ПАНСІОН „Brookvale Lodge"
В МАЛЬОВНИЧИХ ГОРАХ "BLUE MOUNTAINS"
— 60 АКРІВ ВЛАСНОГО МІШАНОГО ЛІСУ І ПОЛЯН. —
● Чудове гірське повітря ● ● Купіль в річці ●
● Добра смачна кухня ●
Щоденне утримання з кімнатою — $40 тижнево.
Для дітей знижка.
Добудовано новий дім — 6 кімнат з усіма вигодами.
Приймаємо родини з дітьми на цілий сезон.
З ЗАМОВЛЕННЯМ, ПРОШУ ЗВЕРТАТИСЯ
LEONID WRONSKYJ — "Brookvale Lodge"
R. F. D. 1, Box 182, Saugerties, N. Y. — Tel.: 825 J 2

ВАКАЦІЇ

ВІДПОЧИНКОВИЙ ДІМ В ГОРАХ
Catskill Місцевість: HUNTER, N. Y.
Початок сезону: 29-го червня 1957 р.
● КУПІЛЬ В РІЧЦІ ●
До вигідних кімнати з прохарчуванням
Для дітей до 12-ох років — знижена оплата
Ближчі інформації:
ОКСАНА КЛЮФАС
230 East 14th Street, N. Y. C.
Тел.: ALgonquin 4-3749 — від год. 6:00 P. M.
в часі сезону: Hunter, N. Y. — Тел.: 4765

ПАНСІОН
СЕРЕД ЧАРІВНИХ ГІР,
у
Catskill Park Farm
Lexington (Greene County) New York
ROUTES: 17 & 23A, or 17, 28 & 42 to Lexington, N. Y.
Telephone: Lexington 2-678
Автобусова стація: Hunter, N. Y.
ПОВНИЙ КОМФОРТ. ● ДОБРИЙ ХАРЧ.
● КУПІЛЬ З ПЛАВАННЯМ ●
— Номірковані ціни —
Прохаємо дзвонити безпосередньо до Лексінґтону, а в Ню Йорку по інформації: EVergreen 4-6678
Упр.: Люба і Ярослав КУРДИДИКИ

РОЗШУКИ

Пошукую брата **ЯРОСЛАВА ГАЛАТИН** зі села Сновичі, пов. Золочів, який мав бути в армії перед розвалом. Хто знав би що небудь про його долю після 1945 року зволить ласкаво подати відомість на адресу:
PAUL HALATYN
1507 St. Johns Pl.,
Brooklyn 13, N. Y.
Заграничні часописи прошу про передрук.

Розшукую двоюрідних братів: Богуна Василя Афанасієвича та Богуна Івана Антоновича, родом з Чигиринщини. Розшукує Андрій Давидович Шміголь. Писати на адресу:
A. SCHMIHOL
Wuppertal-Oberbarmen,
Postlagernd, W. Germany

Пошукую **НАСТЮ КУХТУ** І-ВАНИЛОВУ, походить з села Нивиці, пов. Радехів, 1918 р. вийшла замуж за англійця Тамсон в Ню Йорку. Маю листа від її сестри Михалини. Прошу повідомити, моя адреса:
WM. FEDEN
557 Lowell Ave.,
Kansas City 1, Kans.

РІЗНЕ

АРКА
48 Іст 7-ма вул. в Ню Йорку
Телеф.: GR 3-3550
НОВІ КНИЖКИ
всіх европейських видавництв.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ХВОРІ, НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ
НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ ЗІЛЛЯ Д-РА Й. МІЛЛЕРА,
а вже завтра почуєтесь ліпше
Зілля це не вариться, ані не запарюється, а вживається його в природнім виді, так, як є у пачці. Тим то воно таке помічне й корисне.
Всі, що хворіють на недугу шлунка, як кваси шлунка, ґази, запір, нестравність, відбивання, завороти голови, біль у крижах, короткий віддих, жіночі недомагання, гемороїди, ревматичні болі, цукрицю й інші недомагання, повинні ще сьогодні зажити зілля Д-ра Міллера, п. н.
„J. M. L. Herb Compound #6"
а вже завтра почуються ліпше.
Зілля це повинно находитися як перша поміч у кожній хаті.
Ціна одної пачки враз з поштовою пересилкою $6.85. Якщо бажаєте зробити своєму приятелеві вартісний дарунок, тоді дві пачки тільки $10.00 з пересилкою.
Пишіть зараз, долучуючи чек або Моней Ордер, на адресу:
THE MILLER CO. INC.
Dpt. 41, 790 Broad Street
Newark, N. J.

КНИЖКИ—ЖУРНАЛИ

НОВИНА ДІТОЧКАМ!
ЛІСОВІ КАЗОЧКИ
О. ІВАНЕНКО
Обкладинка й ілюстрації М. Левицького
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.
Замовляти:
"SVOBODA"
83 Grand St. Jersey City 3, N.J.

MISCELLANEOUS

CARVEL ICECREAM STAND
$50,000—річний прибуток. Умова найму на 15 років, місячне комірне $300.—Ціна $35,000.—Готівка $15,000.—5½ відчинено.
SANDWICH-DELICATESSEN
Тижневий прибуток $1,800. — тижневий чистий дохід $400. Ціна $20,000. — Готівка $20,000, надається для двох спільників. Місячне комірне $85.00. Умова найму на 8 років.
HOTEL
Гарний готель, 20 кімнат, Дорога 9 і 199 недалеко до Red Hook, N. Y. Річний прибуток $60,000. Кімнати постійно винаймлені. Велика їдальня й інші вигоди. Велика площа — досить місця для авт. Ціна $125,000. — Готівка 29%.
Добра нагода для парного підприємства і великого зарібку.
MOTEL
10 приміщень і 3 гарні кімнати для власника. За нинішніми вимогами найкраще устаткування, 10% чистого прибутку від вартости посілости. Ціна $40,000.
50% готівка. Велика нагода для доброго підприємства, скорий зворот вложеного капіталу і добрий заробіток.
Інформації уділяє:
CHARLES SCHELLIG
BROKER
Barton's Motel, Route 199
Red Hook, N. Y.

ТЕПЕР МОЖНА ОДЕРЖАТИ в ЗДА
MORFOSA BEAUTY CREAM
"GUARDIAN of BEAUTY"
проти шкірних плям, прищів, веснянок й інших недомагань шкіри.
Уживати на ніч, щоб збудитися в повній красі.
Більшість жінок вживає MORFOSA.
Слоїчок
2 oz — **$1.50**

MORFOSA BEAUTY LOTION
Новий плинний "make-up на день.
Вистачить тільки кілька крапель, легко втирати на обличчі. Робить шкіру делікатною і повною краси. Є в чотирьох відтінях: natural, brunette, white and rachelle.
4 oz пляшка — $1.50
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЬОГОДНІ:
THE NEWCASTLE LABORATORIES
Box 592
Toronto, Ontario, Canada.
or
239 Dufferin Ave.
Winnipeg 4, Man., Canada

MISCELLANEOUS

EVergreen 3-4450
MAPLE
COAL & COKE Co.
ANTHRACITE — FUEL OIL — BITUMINOUS
OIL BURNERS — SALES and SERVICE
72-74 Box Street
Brooklyn 22, N. Y.
Deliveries to
MANHATTAN ● BRONX ● QUEENS
Власник Т. КУДЛАК

УВАГА! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
● У МІСТІ НЮАРКУ ВІДКРИТА НОВА ●
КРАМНИЦЯ ДЛЯ ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ
ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ.
● Висилаємо поживу, нову і ношену одежу, сукні, шкіряні і текстильні вироби, медикаменти і т. п. Вишліть своїм рідним і знайомим!
● Пакунки будуть доставлені до місця призначення протягом шести тижнів. Посилки висилані повітряною поштою будуть доручуватися протягом 7-10 днів.
● Висилаючий одержить особисту посвідку від відборця пакунка. Висилки пакунків і доручення гарантується.
● Всі посилки повнотою оплачується тут включно з митом. Той, що одержить пакунок не буде нічого доплачувати.
КАНЦЕЛЯРІЯ ВІДКРИТА КОЖНОГО ДНЯ ВІД 9-ої ГОД. РАНКУ ДО 6-ої ГОД. ВЕЧОРОМ
В СУБОТУ ВІД 9-ої РАНО до 4-ої ГОДИНИ ПОПОЛУДНІ.
PACKAGE EXPRESS CO.
314 MARKET STREET NEWARK, N. J.
Тел.: (Newark) MItchell 2-2452
Зверніть увагу на нову адресу!
(Біля Пенсилвенія станції в місті Нюарку).

УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА
виготовляє на замовлення нові футра та перероблює уживані футра по найновіших фасонах.

ЖАКЕТИ
НАКИДКИ
СТОЛІ

ПРИСТУПНІ ЦІНИ.
ДОГІДНІ СПЛАТИ.

КУНИЦІ
КАМІННІ
І ЛІСОВІ
МІНКИ
СОБОЛІ

J. WUJKIW, Inc.
MFG. FURRIERS
111 E. 7th ST., NEW YORK 9, N. Y. — Tel. Spring 7-8710

MISCELLANEOUS

Знана Ювелірна Крамниця
серед української публіки.
УВАГА: З огляду на те, що до нас звертаються клієнти з запитами, повідомляємо, що жадних листів з купонами не висилаємо.

KARS
JEWELERS
216-218 East 14th Street
New York 3, New York
Tel.: GR 3-5875

Тризуби з 14 кар. золота.
Артистично виконані медалики, власної фабрикації, 14 кар зол., $2.95, $3.95 $5.95.
Висилаємо також поштою.

Найбільший вибір імпортованих короткохвилевих Hi-Fi радіоапаратів, моделі на 1957 р.
TELEFUNKEN,
GRUNDIG,
BLAUPUNKT,
AMBASSADOR,
яких ми є представниками, — тих надзвичайних, сильних по конструкції і з найкращим звуком, апаратів.

ТЕЛЕВІЗОРИ
GENERAL ELECTRIC, RCA в кольорах.
●
"AIR CONDITIONERS" — фірми "Fedders", ВЕНТИЛЯТОРИ-ВІТРЯКИ — до вікон і портативні.
Представництво фірми OMEGA — найновіші моделі у великім виборі.
Також ми є одинокими представниками ф-ми PAUL BUHRE. Оригінальні частини до направи з письмовою гарантією.
Великий вибір фотографічних апаратів. Імпортовані портативні МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ від $49.95.
Імпортовані пера Pelican $7.95 і більше.
Найбільший вибір ювелірних виробів 14 і 18 кар., золота, ручних виробів з бурштину і коралів та найліпших ШВАЙЦАРСЬКИХ ГОДИННИКІВ, які ми імпортуємо.
Фірма KARS радить купувати там, де клієнт вірить в правдиву фаховість ювілера і де може вибрати товари у величезнім виборі і по найнижчих цінах.
ЖАДАЙТЕ КАТАЛОГІВ
Крамниця відкрита кожного дня від год. 9—9 вечора
Гарантія на всі товари.

ПАЧКИ — ДАРУНКИ
В ЛАТВІЮ, ЛИТВУ, ЕСТОНІЮ І ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ
З оплаченим наперед митом, на основі спеціяльного дозволу з відповідною угодою з Інтуристом.
ЧИ ВИ ШУКАЄТЕ:
за довіреною компанією;
за скорою і справною обслугою;
за компанією з понад 25-річним досвідом;
за справедливими оплатами, згідно з приписами;
за ввічливим особистим трактуванням і скорою висилкою;
за запевненням доставки з підписом відборця Вашої посилки —
за фірмою, яка забороняє давати будь-які "типси".
ЯКЩО ТАК — ЗВЕРНІТЬСЯ ДО:
PARCEL DEPARTMENT
GLOBE TRAVEL SERVICE

PHILADELPHIA 6, Pa. 716 Walnut St. Tel.: LOmbard 3-3455 Щоденно 9-5; в середи 9-8.	**NEW YORK 23, N. Y.** 1991 Broadway Tel.: LYceum 5-0900 Щоденно, вкл. суботи 9-5 (закрито в неділі).
CHICAGO 32, Ill. 4102 Archer Ave. Tel.: FRemont 6-6399 Щоденно 9-7; в суботи 9-5.	**CLEVELAND 3, Ohio** 1165 East 71st St. Tel.: UTah 1-0807 Щоденно 10-7; в суботи 10-5.
DETROIT 10, Mich. 6446 Michigan Ave. Tel.: TAshmore 5-7560 Від понед. до четверга 9-6; п'ятниця і субота 9-9.	**So. BOSTON, Mass.** Room 10, Ellis Bldg. 409 E. Broadway Tel.: ANdrew 8-8764 Щоденно 9-5; четвер 9-7;

ПАЧКИ, ВИСЛАНІ ДО НАС ПОШТОЮ — БУДУТЬ ПОЛАГОДЖЕНІ ТАК САМО СКОРО І СОЛІДНО.
Фактури висилаємо того самого дня, як дістанемо Вашу пачку.
На бажання висилаємо інформації і каталоги.

ШКІРА — вже опакована! — Купіть і шліть Вашим Рідним в Европі.
Купуйте прямо по гуртовій ціні. Одержите найкращу шкіру на верхи і золі, яка є в нашій країні, по гуртовій ціні. — Замовляйте спеціяльні ПАКУНКИ з ШКІРОЮ (великий розмір) в яких є матеріяли на верхи, золі, футрівка і шкіра до викінчування. — Чорний колір.
ШКІРА НА ВИСОКІ ЧОБОТИ — Ціна шкіри, яку висилаємо до Вас: 1 пара $13.00; 2 пари $25.00; 3 пари $35.00; 4 пари $45.00 — Ціна шкіри з висилкою до Европи вкл. пошт. оплату, мито і пересилку: 1 пара $32.00; 2 пари $50.00; 3 пари $67.00; 4 пари $82.00.
Ми можемо висилати спеціяльні пакунки з шкірою прямо до Европи, через агента з дозволом в нашому місті. Ціни включають всі митні оплати, всі кошти пересилки і контролі та забезпечення гарантії доставки.
Замовляйте сьогодні або зайдіть оглянути.
● Відкрито цілий день в суботу ●
CONNECTICUT LEATHER CO.
75 Windsor St., Hartford, Conn. — Телефон: Jackson 2-2251

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ МУЖЕСЬКОЇ і ЖІНОЧОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ **„ДІЯДЕМ"**
ПРОДАЄ — товар найкращих американських фірм по найдешевших цінах.
● ВЕЛИКИЙ ВИБІР ШТАНІВ. ●
Манжети і поправки виконується на місці — БЕЗПЛАТНО.
В цьому самому приміщенні **КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ ВОЛОДИМИРА ЗАКЛИНСЬКОГО**
виконує на замовлення ЖІНОЧІ і МУЖЕСЬКІ одяги (костюми і плащі).
БУДИНОК: УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
140 — 2nd Ave, N. Y. C. SP 7-5926

ECONOMY Українська Ювелірна Крамниця
JEWELRY COMPANY, Inc.
335 E. 14th St., New York City, Tel.: GRamercy 5-7430
ПЛАТИМО $20.00 за Ваш старий годинник, без огляду, в якому стані, при ЗАКУПІ годинника BENRUS.
Прим.: Автоматичний, водонепроникливий, 17 каменів годинник — ціна $49.95
Ваш годинник 20.00
Остаточна ціна $29.95